

ANTANO MACEINOS "DIEVO AVINĖLIS"

Naują teologijos veiklą pasitinkant

Antanas Maceina, **DIEVO AVINĖLIS**, Immaculata Press, Putnam, Connecticut, 1966 m. Išleista prel. Pranciškaus M. Juro lėšomis, minint jo 75-rių amžiaus metų sukaktį. Aplanko piešinys Pauliaus Jurkaus. Knyga 267 psl., 7 1/4 x 5 1/4 in., formato, akina \$3.50, gaunama "Drauge".

Šiais metais lietuviškų knygų rinkoje sulaukėme svaraus turinio veikalo — **A. Maceinos "Dievo Avinėlio"**. Knyga yra kristologinis veikalas, kuriame atskleidžiama Rytų ir Vakarų Bažnyčios palyginamoji teologinė Kristaus samprata. Nors Rytų ir Vakarų Bažnyčios teologų tarpe būta nemaža ginčų, tačiau Kristus yra iš visų šių ginčų išskirtas, nes kristologinės tikėjimo tiesos yra bendros tiek Rytams, tiek Vakarams. O kas liečia Kristaus prigimtį ir asmenį, tai Rytų Bažnyčia yra kaip tik toji dvasinė erdvė, kurioje breną giliausios krikščioniškosios išvalgos tikėjimo tiesos, virtusios visuotinių susirinkimų nutarimais: Kristaus dieviškumas Nicėjoje (325), Kristaus vienasmeniškas Efeze (431), Kristaus dviejopa prigimtis Chalcedone (451). Be to, kaip pastebi autorius: "kai Romos popiežius ir Konstantinopolio patriarchas išdildė iš atminties aną nelemtą abipusį ekskomunikos aktą, nebeliko jokių net ir formalios klūtys nuosirdžiai nerti į Rytų Bažnyčios dvasią ir savintis jos vertybes, nešančias tokią nuostabią krikščioniškąją tradiciją. Rytietiškas Kristaus pergyvenimas bei mąstymas yra viena iš tokių nuostabių vertybių. Ją tad autorius ir pasirinko kaip kelią į Išganytojo sklaidą" (xiii).

Veikalas, be įvado ir užbaigos, turi tris skyrius: Perkeistas Kristus, Nusizėminis Kristus ir Viešpataujantis Kristus.

Įvade autorius pastebi, kad Rytų Bažnyčioje Kristaus pirmtakas Jonas Krikštytojas statomas greta su Kristaus motina Marija. Tai pastebima Rytų liturgijoje ir religiniuose paveikluose. Ir tai daroma su pagrindu. Jonas eina pasitikti Jėzaus ir jį skelbia žmoniui. Jo misija yra parodyti Kristų ir prisipažinti, kad ateina Dievo Avinėlis, kuriam jis nevertas atlaikyti net kurpių dirželio. Jonas turi mažėti, o Kristus didėti. Jonas yra pašauktas parodyti

KUN. P. CELIESIUS

žmonijai Kristų, kaip Dievo Avinėlį išganyto istorijoje.

Marija, angelui pranešus, kad ji parinkta būti Išganytojo motina, savuoju "Tebūnie" atvėrė Dievui žmogiškąją prigimtį. Marija tapo Kristaus motina sąmoningai bei laisvu apsisprendimu, atsivėrė šventajai Dvasiai. Ji įveda Kristų į žmonijos istoriją. O Jonas buvo tik naujosios istorijos šauklys. Juodviejų gretinimas nėra vienasmis. Marija suteikia Kris-

Prof. dr. Antanas Maceina ir jo naujosios knygos viršelis, pieštas Pauliaus Jurkaus.

tui žmogiškąją prigimtį, o Jonas ją tik paskelbia. Todėl Jono gretinimas su Marija tėra analoginis Kristaus žmonijon įžengimo požūriui.

Kristaus įžengimas žmonijos istorijon yra jo auka žmonijos išganymui: jo kaip Dievažmogio laisvas sutikimas pasiaukoti žmonijos atpirkimui. Dėl to jam tinka vadintis Dievo Avinėliu, nes avinėlis Senajame Įstatyme buvo kaip simbolis žmonių kaltės išpirkimo. Rytų Bažnyčia svarsto Dievo Avinėlį trimis atžvilgiais: kaip Perkeistąjį Taboro kalne, kaip Nusizėminisįjį Kalvarijos kalne ir kaip Viešpataujantįjį danguje, ten įžengus nuo Alyvų kalno.

1. Perkeistas Kristus.

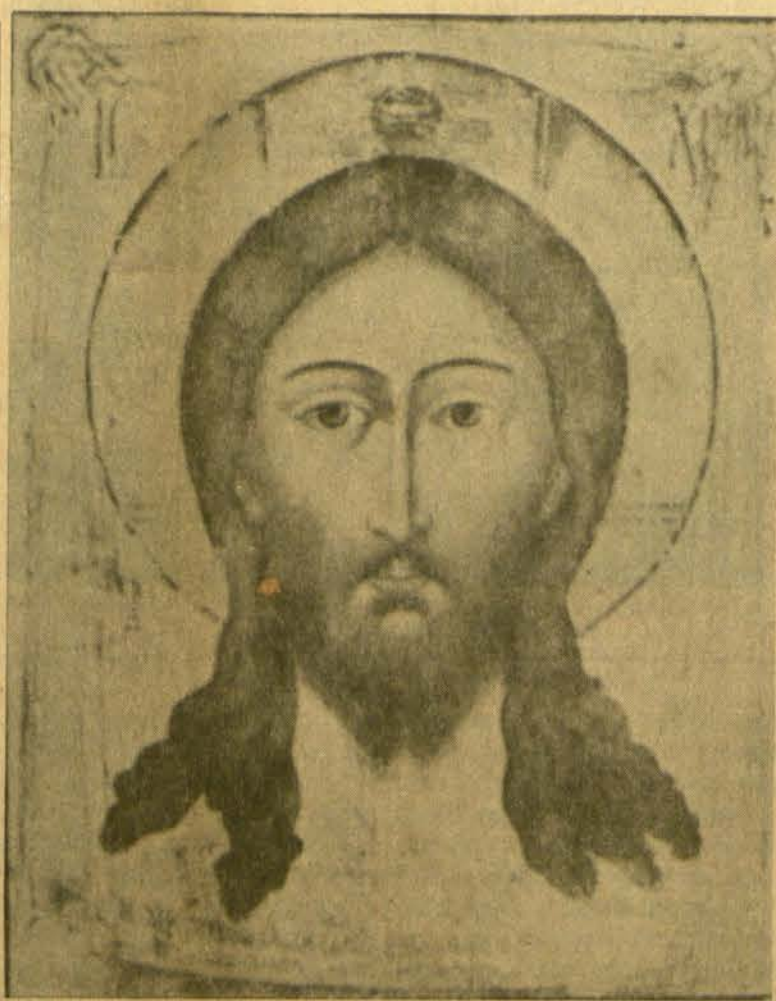
Kristaus Persikeitimo šventė, kurią minime rugpjūčio 6 d., yra lyg raktas į Rytų Bažnyčios liturgiją. Kristaus sušvitėjimas kaip saulė Taboro kalne yra Dievybės apšvišimo būdas. Niekuo esmingiau nenusakomas, kaip šviesa. Dėl to ir evangelistas Jonas savo evangelijos pradžioje kalba apie Die-

vo Žodį, kuris lyginamas su šviesa, atėjusia apšviesti pasaulio, bet pasaulis Jo nepažino. Ir Mozė! Dievas apšviestė ugnies, taigi šviesos, pavidalu. Taboro kalne atsiskleidžia Jėzaus dieviškoji prigimtis.

Kristaus Persikeitimo Taboro kalne prabyla Dievas: "Šitas yra mano mylimasis Sūnus" (Mt. 17,5) ir tuo palūdią Kristaus priklausymą prie Šv. Trejybės, kaip antrojo asmens. Šie momentai turi būti išreikšti ir liturgijoje.

Kristaus Persikeitimo šventės liturgija Rytų Bažnyčioje kur kas daugiau akcentuoja Jėzaus didybę už Vakarų Bažnyčios liturgiją: "Prosaule, Prodievybė"..."neatsispirama grožybė"..."viena iš trijų Dievybės Šviesų"..."Tėvo garbės žėrėjimas"..."Is tavo kūno sklido žaibai tavo Dievybės"..."dieviškosios Kristaus būsenos garbė"..."Taboras yra labiau išaukštas, negu kuris kitas žemės kampe, nes jį regėjo Dievo prigimtis"..."Kristus parodė apaštalam žmogiškąją prigimtį, apvilktą pirmųjų žmonių pirmavaldžio grožiu"..."Zemę nušvietusi saulė leidžiasi, tačiau Kristus, žėrėdamas garbe Taboro kalne, užlieja pasaulį savo šviesa"..."Kristus sava šviesa pašventė visą pasaulį" ir t. t.

Tačiau reikia pripažinti, kad

Kristus Rytų Bažnyčioje

dogmatinų požūriū Kristaus dviejų prigimčių tikėjimo tiesa yra tapatiška tiek Rytams, tiek Vakarams. Aukščiausiai minėtas skirtumas yra tik liturginis skirtumas.

2. Nusizėminis Kristus.

Antrame skyriuje autorius svarsto Rytų ir Vakarų Bažny-

čioje Kristaus kančios pergyvenimo liturginį skirtumą.

Jeigu Taboro kalne daugiau apšviestė ir sušvitėjo Kristaus dieviškoji prigimtis, tai Kalvarijos kančioje regime daugiau jo žmogiškąją prigimtį. Vakarų Bažnyčios liturgija daugiau ir pabrėžia Kristaus kančios (Nukelta į 2 psl.)

Pokalbis su prof. dr. J. Meškauską jo 60 metų sukaktį minint

Šiais metais buvusiam Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakulteto dekanui, visuomenininkui, ypač plačiai besireiškiančiam ateitininkiškoje veikloje, prof. dr. Juozui Meškauskui suėjo 60 metų. Tokios sukakties proga gerbiamas jubilaitas buvo mūsų laikraščio užkalbintas visa eile klausimų. Tikimės, kad Profesorius atsakymai bus įvairiais atžvilgiais įdomūs ir Kultūrinio Draugo skaitytojams.

— Kaip savo dvasioje visada suderinate medicinos mokslą ir katalikišką pasaulėžiūrą bei ateitininkiškoji idealizmą su visais biologiniais procesais?

— Mano supratimu, gamtos, jų tarpe ir medicinos, mokslai ir visi mums žinomi ir dar nežinomi biologiniai procesai ryškiausiai parodo tikslumą, tvarką ir dėsningumą kaip gyvoje, taip ir negyvoje pasaulio saraigoje. Juo geriau ir juo giliau mes visa tai pažįstame, tuo aiškiau ir tuo įtikinamiau matome ir jaučiame Tą, kas visa tai padarė. Katalikiškoji pasaulėžiūra ir ateitininkų idėjos man mano profesijai labai daug padėjo ir padeda. Be jų man medicinos mokslas būtų per daug "sausas" ir "grubus". Anksčiau buvo manoma, kad gamtos mokslų pažinimas veda nuo religijos, nuo Dievo. Giliau pažinusi biologinius procesus, suksaldžius atomą, pakilus į erd-

ves, pagaminusi sudėtingus organinius junginius, Dievas pasidarė kur kas aiškiau jaučiamas ir religija pasidarė prasmingesnė.

— Kokie, Daktare, Jūsų jaunystėje buvo pirmieji impulsai savo gyvenimą pašvęsti medicinos mokslui ir medicinos praktikai?

— Augau kaime; aplinkoje mačiau apskiai skurdo ir ligas kenčiančių, nelaimingų žmonių buitį. Pirmojo pasaulinio karo metu dar prieš pirmąją vokiečių okupaciją turėjau skausmingą ausų uždegimą. Tėvo buvau nuvežtas pas rusų kariuomenės pulko gydytoją, kuris man pagelbėjo. Tuomet aš pasiryžau "pasidaryti tok'ų", kad galėčiau taipgi padėti žmonėms ligoje. Be to, mėgau ir mėgstu gamtos mokslus, nes jie man aiškiausiai parodo visatos d'dybę ir Kūrėjo gal'ą. Visi šie veiksniai ir nulėmė mano medicinos mokslų pasirinkimą.

— Kaip vertinate ir kas buvo ypač būdinga medicinos mokslo bei praktikos srityje nepriklausomoje Lietuvoje, lyginant su anuometine pasauline medicinos situacija? Ką ypač pabrėžtumėte apie čionykštę amerik'ne ir okupuotos Lietuvos medicinos situaciją?

— Šis klausimas gana sunkokas, nes reikia grįžti apie 30 metų į praeitį. Mūsų medicinos mokslas, kaip kad ir mūsų uni-

versitetas, buvo jauni. Lyginant nepriklausomos Lietuvos medicinos su anuometine europine medicina, aš ją paskirstyčiau į dvi dalis: praktinę ir mokslinę mediciną. Praktinė medicina nepriklausomoje Lietuvoje buvo p'sėkusi gana aukštą laipsnį ir ji prilygo senos kultūros Europos kraštų medicinai. Mūsų medicinos fakultetas paruošdavo labai gerus medicinos ir dantų gydytojus, praktikus. Tą mes

(Nukelta į 6 psl.)

Prof. dr. Juozas Meškauskas

Kertinė Parasė

APIE RAŠYMĄ KALBANT

Vienam rašytojui žinomas veikėjas ir aukotojas, kviedamas į iškylą, pasakė: užteks tau rašyti, vis tiek pinigų negausi, o garso tau jau ir taip užtenka. Tikrai, ar beverta rašyti, kai skaitytojai ir organizacijų vadai jokiais raštais nesidomi, ir iš viso raštija vis labiau užmirštama. Kai kurie kūrėjai jau yra paklausę ano linksmo nuotaikoj pasakyto sakinio, kad neverta rašyti. Ir nerašo. Tokių mes galėtume čia vieną kitą suminėti. Tačiau susilaikome, nenorėdami be reikalo valkioti pavardžius. Kas dar kiek domisi knyga, tas galės ir pats susirasti.

Rašymas yra sunkus darbas. Tai gali kiekvienas pasakyti, neprisiruošdamas parašyti ar tikimam bičiuliui laiško. Ir todėl nenuostabu, kad rašančiųjų skaičius vis mažėja. Daug rūpinamasi mūsų jaunimo švietimu, daug fondų, daug vadovėlių. Tačiau į pasitraukiančio rašančiojo senimo vietą niekas neateina. Rašymas eina iš mados, nes lietuvių tautoje, nešusioje sunkią vergijos našą, jau iš seno visada buvo daugiau pagarbos botagai, negu plunksnai ir "mesk, broleli, rašyti, imk grėblėlį taisyti" daina, anot Aisčio, tai puikiai išreiškia. Eilinis valdininkas visada turėjo daugiau respekto, nors visa lemiamoji ir tolimose distancijose nepavargstanti Lietuvos laisvės kova buvo vedama, o ir dabar tebevedama, tik raštu.

Šiandien neretas kūrėjas, poetas ar beletristas jau bijo prisipažinti rašąs, nes tai skamba kažkaip nerealiai, kad žmogus dar daro tai, kuo niekas nesidomi. Juk jei parašysi knygą, tai tada užsikrausi naują darbą, beieškodamas, kas tau ją išleis. Atrodo, kad, jei žiūri televizijos ar kokių "porčių", yra pozityvus laiko leidimas, ir rašymas yra kažkoks iš mados išėjęs reikalas. Atrodo, kad kūryba yra kažkas kur kas žemiau, negu į kokias valdybas kandidatavimas. Kūrėjas todėl visuose tuose nutarimuose bei svarstybose lengvai užmirštamas. Lietuvių fondas paskyrė pinigų Lietuvių rašytojų draugijos samajai, tačiau tuoj po to vienas savitrašis nusiskundė, kad iš rašytojų už tai susilaukta per mažos padėkos. O mes manytume, kad fondas turėtų d'žiuotis, paskyręs nors tokią skurdžią sumą tikram ir pastoviam reikalui, o ne kokių iškylų bei kelionių apmokėjimui, kurios buvo garsios savo vienalaikiškumu.

Visi faktai rodo, kad rašytojui nebeverta rašyti, kai tam tikra prasme tai yra beveik nereikalingas, sau ir kitiems nepatogumų sudaręs darbas. Nebūtų rašančių, nebūtų ir jokios problemos. Niekas dėl to nemirtų, ir žemė nesutotų suktis, ir iškilningų banketų

bei pagerbimų prakalbos nebūtų trumpesnės, gal tik dar siaubingiau nereikšmingos. Tačiau nors ir nedidelė dalis kūrėjų dar kuria, nors "gudriųjų" ir laikomi broleliais kvailiais.

Neatrodo, kad labiau bus susirūpinta mūsų raštija, nes visuomet mes rūpinsimės tik politika. Šiais žodžiais tenorima tik pasiteisinti, kad tie rašą nėra kvailėliai. Jeigu nebūtų buvę tokių kvailių, kurie patys rašė ir patys savo raštus leido, kaip Valančius, Daukantas ar Malronis, tokių kaip Donelaitis, kuris net nežinojo, ar bus kada jo kūriniai išspausdinti, mūsų lietuviškasis kultūrinis palikimas ir kova už lietuviybę ir laisvę būtų daug niuresni. Po tiek daug metų savo kūryba Donelaitis ir šiaudien tebekovoja už Lietuvos laisvę, liudijamas lietuvių tautos kūrybingumą. Todėl tikime, kad ir tie, kurie šiuo metu dirba tą vadinamą neapsimokantį darbą, neturtingi mirdami, gali palikti didelį palikimą. Jei-gu nebūtų tų dirbančiųjų, kurie apsimokamą darbą kvailėliu, būtų visiems mums skurdžiau ir liūdniau.

Nemanome, kad kas nors besirūpinantį rašančiuoju, čia ne politika ir niekam tai neįdomu. Tačiau čia tenorime tik moraliai apginti rašančiuosius, kad jie paliktų trečiaeilais broliais neužmiršti, jog tie jone-liai išėjo laimėtojais. Komunistai seka mūsų spaudą, ir jie dabar jau stengiasi vilioti kūrėjus, siūlydami leisti jų kūrinius. Vieni jau naudojami tuo, kiti pasinaudos, dar kiti ne, tačiau į mūsų tarpą bus įnešta dar daugiau kartėlio. Šiandien mes pajėgiam sutelkti taip apskiai tūkstančių vien-kartinėm demonstracijom, tačiau mes nepajėgiam surasti šimtinės kokio nors leidinio paremimui. Šiandien respublikonas ar demokratas lietuvis rinkimų proga negali šimtinės, tačiau jam skauda, kai reikia įsigyti kokį leidinį.

Daug jau nuskambėjo įvairių švenčių, suvažiavimų ir demonstracijų, tačiau lietuviybės reikalui pati tikroji ir ilgalaikė demonstracija yra lietuvių kūryba. Amerikiečiai ir prezidento inauguracijon pasikviečia poetą, kad šis primintų meną ir kūrybą. Mes net kultūrinuose suvažiavimuose bei kongresuose to nenorime padaryti. Ką ir kaip reikia daryti, jau daug kartų buvo kalbėta, net ir šios dienos "Kultūrinėmis temomis kitur" skyriu-lie užsimenama, todėl ir šio rašinio uždavinys ne ką nors kaltinti ir mokyti, bet tik paaiškinti, kodėl rašytojas tokiose nedėkingose sąlygose dar rašo.

P. Svilius

Šiame numery:

- Apie rašymą kalbant.
- Antano Maceinos "Dievo Avinėlis".
- Pokalbis su prof. dr. J. Meškauską.
- Mitas ar realybė?
- Albino Baranauko eilėraščiai.
- Lyriškoji Antano Rūko tautos istorija.
- Atsiminimų valandėlė su Stasium Būdavu.
- Milišians kūryba.
- Baltijos tautų poezijos vakaras.
- Naujuose Metropolitan rūmuose naujos operos žėrėjimas.
- Nauji leidiniai.
- Kultūrinė kronika.
- Moterų gyvenimais.

MACEINOS "DIEVO AVINĖLIS"

(Atkelta iš 1 psl.)

smulkmenas ir psichologinį išgyvenimą jo motinos Marijos ir minios akivaizdoje. Per stiprus Kristaus žmogiškosios prigimties kančios akcentavimas jį įgludina tik kankinių eilėn. Todėl autorius nori pabrėžti, kad Rytų Bažnyčia turi skirtingą nuo Vakarų liturginę sampratą. Rytų Bažnyčia niekad Kristaus nesvarsto tikrai vienu kuriuo požūriu: nei tikrai dieviškuoju, nei tikrai žmogiškuoju. Ji maso to ir pergyvena išganytoją kaip dievažmogišką pilnybę Kristaus prigimčių visuotinumą telpa jo asmens pilnime. Todėl tiek garbė Taboro kalne, tiek jo panikinimas ir kančia turi būti išgyvenama kaip Dievažmogio veiksmas. Tas pats Kristus asmuo yra garbėje ir tas pats — kančioje. Tad ir į Kristaus kančią reikia žiūrėti ne tiek iš jo prigimties taško, kiek iš jo asmens.

Antrojo švč. Trejybės Asmens sutikimas atpirti pasaulį ir priimti žmogiškąją prigimtį jau yra jo pasižeminimo ir tuo pačiu atpirkimo pradžia. Kiekvienas Dievo santykis su kūriniu yra Dievo nužengimas į žemesnę plotmę. Jis tuo lyg susiaurina savo egzistenciją, lyg apriboja save, leidamas šalia savęs egzistuoti reliatyviai būtybei. Antrasis Dievo Asmuo, tapdamas žmogumi, prisima reliatyvios būtybės buvimą. Bet kada jis tai daro iš meilės žmoniui, tas reliatyvumas apreiškia jo kilumą. Kristus — Dievas, sutikdamas būti ne tik žmogumi, bet prisimdamas ir jo mirtį, priartina save kaip kūrėjas prie nebūties ribos. Šis begalinis savęs susiaurinimas iš antros pusės tampa begalinės meilės tvariniu apsiereikimu. Todėl tiek įsikūnijimas, tiek kančia nėra Dievo triumfas, bet jo susiaurinimas iki tam tikros ribos. Dievažmogio kančią Vakarai išgyvena žmogaus, o Rytai — Dievo — Asmens požūriu.

Kadangi Kristaus — Dievo kančia yra tik Dievo susiaurinimo tarpsnis, o po to seka jo mirties pergalėjimo triumfas, todėl Rytai nenori skirti kančios nuo pergalės. Jie Kristaus kančioje jau įjungia jo pergalės Alleluja. Kristaus kančia yra pirmas jo žingsnis į prisikėlimą. Jau Didįjį Penktadienį Rytų Bažnyčios maldose skamba prisikėlimo motyvai: "Mano Sūnau, kur dingio tavo išvaizdos grožybė... Pasiiskubink prisikėlimui... Bet tu paversk mano ašaras džiaugsmu ir prisikėlimui. Mes garbiname tavo, Kristau, kan-

čią, parodyk mums didingą savo prisikėlimą". Didįjį Penktadienį Rytų Bažnyčia žvelgia į tai, kas įvyko Velykų Sekmadienį, o Velykų Sekmadienį ji žvelgia į tai, kas įvyko Didįjį Penktadienį. Ji tai daro dėl to, kadangi ji išgyvena ne paskirų Kristaus prigimčių, o vieno ir to paties Asmens veiksmą. Šia prasme mirtis išganymui yra tokia pat esminė, kaip ir prisikėlimas. Rytų Bažnyčioje Kristaus kryžius šviečia, nes jis yra jo garbės ženklas, o per jį ir visos kūrinių išaukštinimas. Todėl ir žmogaus gyvenimo kėntėjimų neprasmingumas išsibelsti tikrai Kristaus prisikėlimu. Garbė esti pasiekama tik tada, kai taurė išgeriama ligi dugno.

3. Viešpataujantysis Kristus.

Kristus, nusižemindamas ir lyg save susiaurindamas, nieko neparado kaip antrasis Asmuo švč. Trejybės vidaus gyvenime. Savo žemiškuoju gyvenimu Kristus tik suėjo į ypatingus santykius su kūriniu, kuri dabar ji garbina: "Avinėliui palaiminimas, gyrius, garbė ir valdžia per amžių amžius" (Apr. 5,13). Šią naują Kristaus garbės savybę Rytų Bažnyčia vadina karaliavimu, arba karališkąja tarnyba. Kristaus karaliavimas apima įvairias žmogaus gyvenimo plotmes. Jis yra mums pirmavaizdžiu, arba išeities tašku filosofijoje (Dievas yra mūsų būties ontologinis pagrindas), jis yra žmonių istorijos centras. "Naktis praėjo, o diena priartėjo" (Rom 13,12). Jis yra antropologinis pagrindas — "mokslas apie Kristų yra syktu ir tikrasis mokslas apie žmogų" (175 psl.). Žmogaus esmės paveikslas sutampa su Kristaus paveikslu. Kristus yra pagrindas ir mastas visiems laikams ir visoms tautoms. Rytų pergyvenime vertybės yra ne autonominės, bet kristocentrinės, tai yra palenktos Kristui kaip visatos Galvai. "Bet kokia vertybė yra tikra tik tada, kai per ją spindi Kristus ir tuo paliudija jos tikrumą" (183 psl.). Rytų krikščioniui brangiausia yra ne popiežiaus autoritetas, ne tradicija ir net ne šventraštis, bet pats Kristus, nes visos kitos formos ir dogmatinių formulių pagrindė glūdi Kristus, kaip Tiesa, Kelias ir Gyvenimas. Anot V. Solovjovo sampratos, Rytų krikščioniui pirmoje vietoje yra ne Evangelijos mokslas, bet pats Išganytojo asmuo (188 psl.). Tuo jie skiriasi nuo protestantų, akcentuojančių tik

Pamaldos Sokolniki cerkvėje Maskvoje

Evangelijos mokslą ir nuo katalikų, susikonservavusių daugiau prie tikėjimo tiesų.

Pagaliau Kristus yra kaip aukščiausias kunigas, aukojas save už pasaulį. "Mes turime Vyriausiąjį Kunigą, ...nes kiekvienas vyriausias kunigas... yra įstatomas žmonėms...", kad aukotų dovanas ir aukas už nuodėmes" (Žyd. 4,15). "Kristus amžinai aukojasi už pasaulį Dangiškajam savo Tėvui ir tuo būdu palaiko žmonių atpirkimo būsenoje. Kristus yra kunigas ne tik todėl, kad jis sykią pasiukaujo ant kryžiaus, bet ir todėl, kad jis amžinai aukojasi, būdamas garbėje" (211 psl.). Atpirkimo vyksmas niekad nesiliauja. Kristus tad yra Amžinasis Kunigas tikra ir tiesiogine to žodžio prasme. Kristaus amžinasis buvimas garbėje yra ne kas kita, kaip nepaliaunamoji jo kunigiškoji tarnyba. Toks aukojimasis dangiškajam Tėvui sudaro jo amžiną būseną dangiškioje garbėje.

Užbaigtoje autorius dar svarsto šventosios Dvasios sąveiką su antruoju švč. Trejybės Asmeniu ir Dievu Tėvu tiek pasaulio atpirkimo pradžioje, tiek pasaulio ir žmonijos pašventinime.

4. Dievo Avinėlis — teologijos veiklas

Iki šiol A. Maceina savo ve-

ikalais reiškėsi daugiau kaip filosofas, estetas ir religijos filosofas. Pastaruoju "Dievo Avinėlis" kūriniu jis pasirodė kaip puikus teologas. Teologijos mokslą, kurį buvo įsigijęs kunigų seminarijoje, A. Maceina neapleido, bet nuolatiniu skaitymu žymiųjų teologų raštų su stiprino, subrandino ir šioje knygoje pasireiškė kaip vienas iš žymiųjų lietuvių teologų. Jis, kaip retas kuris iš mūsų, yra išstudijavęs be Vakarų Bažnyčios teologijos ir Rytų Bažnyčios teologiją. Šioje savo studijoje panaudojo taip pat nemažą žymiųjų Rytų krikščionybės filosofų. Dėl to veikalas tapo gilesniu savo minčių įvalga ir pagrindimu. Daugumai iš mūsų bus pravartu Dievo Avinėlio paskaidyti, įsigilinti ir daugiau pažinti mūsų brolių stačiatikių praktiškąją teologiją liturginių minčių išvaizdą.

A. Maceinos stilius, kaip visada, yra gyvas, vaizdas, aiškus ir patrauklus. Paėmęs knygą rankon, nenori skaitytojas su ja skirtis, kol pasiekia paskutinį puslapį. "Dievo Avinėlis" yra lietuviams katalikams rakstinis stačiatikių teologinį lobyną. Dėl to skaitytojas, aš spėju, bus labai dėkingas autoriui už šią puikią teologinę dovaną.

Prie minėto veikalą viešo pasirodymo yra taip pat daug nusipelnęs lietuvių visuomenei ži-

RUSINIMO KATILAS MAISOMAS

Vilniaus Filharmonijos salėje jau visiškai įsivyravo rusiškai nudažytas "proletarinis internacionalizmas". Šio salę daugiausia koncertuoja svečiai iš Rusijos, iš "satelitinio" kraštų, kartais ir iš tolimesnių vakarų. Kai reikia tarpininkavimo tarp svečių ir publikos, vartojama "proletarinio internacionalo" kalba — rusų.

Neseniai Vilniuje (ir Kaune) lankėsi Varšuvos radiofono koncertinė grupė "Zgadu — Zgadu" (pakviesta 1967 metais koncertuoti Amerikoje). Jų koncertų metu buvo rengiama savotiški konkursai, šūkiu "Ar pažįsti savo kaimyną?" (atseit, Lenkiją). Tas šūkis per visą sceną užrašytas ne lietuviškai, ne len-

kiškai, o rusiškai, lygiai kaip ir visa konkurso rezultatų skelbimo lenta.

Muzikas A. Kalinauskas "Literatūroje ir Mene", tarp ko kita, taip atsiliepia apie Vilniaus Filharmonijos įsigalėjusią dvasią:

"Ne vienas skaitytojas su širdgėla konstatuoja, kad kartais sunku atskirti, kuriai gi respublikai priklauso mūsų filharmonijos estradiniai kolektyvai. Bent jau jų repertuaras nepasako — jis visai neoriginalus, daktant įvairias kalbas, mėgdžiojami žinomi dainininkai.

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6567
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val: kasdien 12-3 val. p. p.
Šešt. 12-3 val. p. p.
Trečiadieniai uždaryta.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-0081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K S A
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val: kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; Šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7378
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadi. ir Šešt. uždaryta.

Tel. GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
8053 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60620
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienį uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadi. ir Šeštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŲNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuviai gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12-4 v. p. p. Šeštad. 12-4 val. p. p., trečiadi. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 8-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį uždaryta. Šeštadieniai 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KEDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakarų. Trečiadi. 6-8 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168 Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv. 5-8 val., antr. ir penkt. 1-4 val. Pirmadienį tik susitarus.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. vak. Šešt. 9 v. r. — 2 v. p. p.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Vidaus ligos
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PULLman 5-6766
Namu: BEVERly 8-3946
Pirm., val., antr., — ketv. 6-8 v. r. Šeštad. 1-8 v. r. p. p. Mėtom diena uždaryta.

DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

O rezultatas: originalo lygis, aiškus, nepasiektas, nieko nepasakyta savo".

Ir ansamblis "Lietuva", atrod, iš repertuaro netrukus sunku bus atskirti, "kuriai respublikai priklauso".

Gi švietimo srity būdinga, kad bendrojo lavinimo mokyklose Lietuvoje penktųjų (gimnazijos pirmųjų) klasių programoje šiemet rusų kalbos pamokų skaičius pakeliamas nuo 140 iki 175.

Lietuvos istorijai ir geografijai ir toliau lieka tik kampininkų vietos — po kelias pamokas — Rusijos istorijos ir geografijos programose. (ELTA)

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 v. p. p. Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2860
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9780 S. Kedzie Ave.
Val: pirmad., antr., ketvirt., ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiadienį 8 v. r. iki 8 v. v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REPUBLIC 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stilius ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadieniai uždaryta, šeštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val: antr., antr. nuo 2-5 po piet. ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefon. 776-2880
Rez. telefon. PR 9-6736

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizital pagal susitarimą.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 3 v. p. p. ir nuo 7-iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. u vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas: 2450 West 71 Street, telefonas 925-8396
Išes. tel. WA 5-8098
Valandos: 10-12 v. ir 7-8 v. vak. Šešt. 10-13 v. ryto.
Kitas ofisas: 4644 South Ashland Ave., tel. OL 4-2896
Valandos: 9-5 v. popiet. Kasdien Šeštadieniai ir trečiadieniai abu ofisai uždaryti.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2662 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223
Ofiso val: Pirm., antr., treči. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmadienį ligonius tik susitarus.

Val. 2-4 p. p. ir 6-8 v. v. Trečiadi. ir Šeštad. uždaryta.
Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Šeštadieniai 1 iki 4 val. Pirmad., antr. ir trečiadi. uždaryta.

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 S. Albany Ave.
Val. pirm., antr., ketv. 6-8 v. vak.; penkt. ir Šeštad. 2-4 popiet. Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val: 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treči. ir Šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
9449 So. Pulaski Road
Val: pirmad., antr., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v.; ketvirtad. 5-8 v. v. Šeštad. 10-3 v.

KULTŪROS TEMOMAS KITUR

Mitas ar realybė?

Po šios vasaros didžiųjų mūsų kongresų kelias atvejais "Drauge" buvo akreiptas dėmesys į kongresų darbuose ir jų meninės programose pamirštą mūsų grožinės literatūros akcentą bei rašytojų vaidmens mūsųose nuvertinimą. Kai kam galėjo atrodyti, kad šios negerovės kėlimas yra tik "Draugo" redaktorių ar šio laikraščio bendradarbių išsigalvojimas. Tačiau šį skaudų faktą, pasirodo, patvirtina ir kita šoninė spauda. O tai jau akivaizdžiai sako, jog situacija nėra tokia šviesi, kad jį būtų galima numoti ranka ir nekreipti dėmesio.

Sakysim, apie Washingtono įvykusio religinio kongreso muzikos ir literatūros vakarą, kuriame buvo tiek lietuvių rašytojų, bet ne vienas jų nebuvo asmeniškai vakaro programon įtrauktas. "Darbininkas" rugsėjo 16 d. laidoje (nr. 60) rašo: "Literatūros dalyje pasigستا didesnių jėgų. Katalikų autorių kūrybiniame gyvenime, nemaža ir jų religinė literatūra. Tokiam vakarui reikėjo iš Los Angeles atgauti Bernardą Brazdžionį, patį ryškiausią religinės poezijos kūrėją. Jis vienas būtų atsilaukęs prieš muzikos persvarą".

Panašiai atsitiko ir mūsų jaunimo kongreso Chicagoje, kada baigiamame ir iškilmingame jo posėdyje kas tik nebuvo pagerbtas prezidentum ar kaip nors kitaip, kur net vos pradedančiam ir lietuviškai vos bekalbančiam čikagiekiui politikieriui tribūnos nepagalvėta, kai tuo tarpu anadienės dainų šventės kantatos žodžių autorius ir vienas ryškiausių pastarųjų dešimtmėčių mūsų poetų Bernardas Brazdžionis kūtojo tolimiausiam posėdžio iškilmingosios salės kamputyje, organizatorių pamirštą ir kiek niekam čia nereikalingas.

Abu šios vasaros kongresai buvo tik sutvirtinimo proga pademonstruoti mūsų visuomenės, o ypatingai jai vadovaujančių nesusiaudumą, ką mes turime savo literatūros pus lapuos ir kas ko verta mūsų išlikimo kūrybinės pastangose. Tad nieko neįsivaizduojama iš pirto, kai "Lietuvių Dienų" rugsėjo mėn. numerio vedamajame rašoma: "Lietuviškojo žodžio kūrėjų nustūmimas į pasakutinas eiles, nesidžiaukim. Ištai ne už ilgo atsilieps, ir tai atsilieps labai karčiai. Tad kol dar ne vėlu, ši programų reforma ne tik "svarstyti", kaip mes dažnai mėgstame pasakyti, bet ir vykdyti. Lietuviai esame tos kultūros žmonės, kuriems kūrybinis meninis žodis

yra viena iš įtaigiausių priemonių "griauti batilijas", naudotas visų okupacijų metais ir kovų dienomis. Neužmirškime, kad karo stovyje esame ir dabar, tik pažvelkime į dabar išnaudojamą prievartaujamą rašytojų žodį okupuotoj Lietuvai. Latvių vienas kitas rašytojas su menine žodžio misija (Andrejs Egļitis) keliauja iš krašto į kraštą, kur tik yra didesnis būrys tautiečių. Jų teatrų grupės, paruošę veikalą, lanko kėlas dešimtis vietovių, kodėl mes, lietuviai, žymiai gausnės skaičiumi, negalime to padaryti? Žinoma, kad galėtume, bet kažko trūksta, kas tą reikalą keltų ir juo rūpintųsi."

Ta pačia proga negalime čia pra eiti negirdomis ir pro Stasio Barzduko straipsnį šios savaitės "Drauge" ketvirtadienio numeryje "Išskaidykime kai kuriuos mitus", kur autorius mūsų literatūros pamiršimo jaunimo kongrese norėtų laikyti tik prasmanymą, įsikalbėjimu ir mitu. Atseit, ir "Draugas", ir "Lietuvių Dienos" ir kiti tik negaluoja visomis Stasio Barzduko išvardintomis "ligomis". Taip ir norėtųsi tad St. Barzduko paklausti: mitas ar realybė buvoasmeniškai konkretus mūsų literatūros pamiršimas jaunimo kongreso iškilmingame posėdyje? Mitas ar realybė literatūros simpoziumo nebuvimas kongreso darbuose, kada visokiausių ir visokių klausimų temomis jų buvo apskaičiuojami, vertai ir tisingai St.

Barzdukas džiaugiasi puikiu literatūros vakaru Dainavoje kongresinės jaunimo stovyklos dienomis. Ta čiau ar tai planavimo viršūnių nuopelnas. Ačiū, tur būt, reikėtų pasakyti tiems eiliniams "juodojo darbo jautėjams", šiuo atveju studentams ateitininkams, kurie patį paskučiausiu momentu susigriebė literatūros vakarą suorganizuoti. O jeigu to vakaro ten ir nebūtų buvę, vargu ar koks nors viršūnės būtų jo bepagisgta?

Pagaliau norėtume, kad Stasys Barzdukas visos šios problemos apimtį nesusiaurintų, talkiniu pasirinktų jamos tik jaunimo kongresą. Problema egzistuoja visoje platumoje ir visoje mūsų lietuviškoje visuomenėje. Tad ir klausimų eilę galėtume pratęsti: mitas ar realybė yra nepakvėlimas lietuvių rašytojų į religinį kongresą, vėrdantis ten, lyg Montessori vaikų daržely, vien kelio mis deklamacijomis? Panašių klausimų vėrtinę galėtume čia dar tęsti ir tęsti. Bet pagaliam gana bus pirštu prikliskamai rodyti tuos ar kitus faktus, kurie yra tik pačios problemos smulkios detalės. O visuma yra tai, kad mūsų visuomenė ir amžinai ar tik tam tikra proga jai vadovaujantieji neskiria savai grožinei literatūrai beveik jokio dėmesio ir žlugdanciai nuvertina patį lietuvių rašytoją. Tik dėl tos visumos čia ir keiname balsą, kad būtų susigriebta, anot Lietuvių Dienų, kol dar ne vėlu.

K. Br.

LYRIŠKOJI ANTANO RŪKO TAUTOS ISTORIJA

Poeto kelionę šimtmečiuose pasekanti

Antanas Rūkas, MANO TAUTOS ISTORIJA. Lyrika. Išleido Penki skaitytojai Chicagoje 1966 m. Iliustravo Viktoras Petravičius. Knyga 118 psl., 10x8 inč. formatu, kainą \$5.00. Gaunama pasiuntus pinigų šiuo adresu: Antanas Rūkas, 3346 W. 65th Place, Chicago, Ill. 60629.

TITAS ALGA

...toli nuo Lietuvos ir pasiilgęs sunkiai, slegiamai (116 psl.)

Iš tikrųjų, skaitytojas, kuris A. Rūko istorijoje ieškos "prabodžių milžinų", jų "žygių nemarių", ieškos "didybės nuo marių ligi marių" (įprastiniais prakalbininkų terminais kalbant), turės apsigalvoti, nes ne Punios, ne Durbės, ne Žalgirio savo istorijoje poetas nepamini. Nevaikšto jis ne kaip tas kadaise Vytauto Srijos Giros aprašytas "istorikas Apuolėj, nešiodamasis asaruvę". Ir jeigu poetas vieną ar kitą kartą susigraudina iki to-

Antanas Rūkas

Žymiai plačiau už juos užsimonjo Antanas Rūkas, prieš pora mėnesių išleides stamboką baltomis eilėmis parašytą "Mano tautos istoriją", kurioje, kaip ir iš pavadinimo matyti, įsiai nesitenkina paskirais epizodiniais karoliukais, o ryžiasi duoti jų visą sistemingą ir išbaigtą grandinę.

Nors pasikalbėjime su "Naujienu" korespondentu ("Naujienu" antroji dalis, 20. VIII. 66.) A. Rūkas pasisako, jog viena iš praeščių, jį paskatinusių šį veikalą rašyti, buvusi "žinia, jog namuose rusų įsakymu falsifikuojama Lietuvos istorija", tuo lyg sugestijuodamas siekia šitą įsivaizduojamą atitaisyti objektyvumu, tačiau nemanau, kad vien tai įtaigotų ir kūrinių žvelgti objektyvomis istoriko akimis. Ypač kada subjektyvų autoriaus žvilgsnis išduoda ir knygos pavadinimo pats pirmasis žodis — "Mano..." Žinoma, vienas Antanas Rūkas tautos nesukūrė, taigi jo tautos istorija yra ir mūsų visų tautos istorija, atseit — Lietuvos. Spėjau, kad poetas šituo žodžiu kaip tik ir siektų pabrėžti savo požiūrio asmeniskumą, subjektyvumą. Gi kad istorinio objektyvumo iš poetų mažiausiai tegalima tikėtis ir pasaulinėje ir mūsų literatūroje, buvo jau ne kartą įrodyta. Juk poetas paprastai yra aukštesnio laipsnio idealistas, o pertemptas idealizmas ne kartą veda į ekstremizmą, objektyvumui visiškai priešingą polį.

Visai nenuostabu, kad ir Antano Rūko istorijoje mūsų kraštai atsibastę vikingai, germanai, slavai ar totoriai ir kitokie "ginkluoti svieto perėjūnai", va dinami padaužomis, vagimis ir plėšikais, ieškančiais "sau garbės ir prabangos", tuo tarpu, kada mūsų berneliai — visai kitas reikalas. Juos vilioja ir gundo "prosenių klajokliška dvasia":

...pasibalnoti žirgą juodberį, išlekti į svetimus, nežinotus kraštus, pasiaust, kaip kažkada seneliai — proseniai po lygumas, stepes. (28 psl.)

Išoriško objektyvumo ieškantis skaitytojas, be abejonės, rasitų jį daugiau savireklaminių tendencijų, tačiau vargiai drįstų jį apšaukti istorijos klastojimu. Juk, kaip ta patarlė sako: savo marškiniai kiekvienam arčiau kūno. Šitas natūralus tendencijas čia pastebėdamas, anaipol nenoriu pabrėžti, kad Rūkas jas kelia. Jos iškyla pačios. Ne totorių, hunų ar vikinų istoriją jis juk rašo. Ir rašo Viktoras Petravičius

apeiti. Tačiau jo didžiųjų "Kunigaikščių portretai" yra perne-lyg kuklūs, sakyčiau net anemiški, charakteringais bruožais šykštesni už tuos tradiciniai pieštus ar tebepiešiamus mokyklinių sąsiuvinų viršeluose:

...iš gludumos tamsių amžių, iš nežinios žiaurios, kaip švietalas, kaip sidabrinis riteris ant balto žirgo,

išnyra vardas skambantis — išmintingasis Mindaugas, karalius, valdovas Lietuvos. (44 psl.)

(Taip ir norėtus šį visą portretą palyginti su poeto Kazio Bradūno posmeliu "Morenų ugnyse", bandančiu užgriebti tik vieną charakteringą tos pačios asmenybės bruožą, pastačius jį prieš problemą:

Už ką meldeisi tu, Vainikavimo valandą? Kurie dievai Laikė tavę sūnum, Vienatiniu šiaurėje? (18 psl.)

Jeigu A. Rūko piešiami portretai kartais ir išvengia šablonų, tai vis tiek jie gana plokšti ir paviršutiniški. Jeigu jie ir gana šilti, tai vis dėlto perdėm lakoniški, užgriozdinti tikrinų daiktavardžių gausa, banaliais epitetais ar palyginimais:

Tarytum saulės spindulius pražydusi uola juodų kalnų aukštybėse, visų žiaurių viduramžių tamsių, vergovėje ir inkvizicijoje, šviesiausia išmintis — karalius Lietuvos

ir Rusų, kurio raminantis ranka nuo Vilniaus kuorų siektų Kijevą, o vardą jo tėvai vaikams kartojo šimtmečiais ir Lietuvoje, ir Lenkijoje ir Rusijoje, nes neužmirštama teisybės

Jo vardas — Gediminas. (47 psl.) (Taip ir norėtusi cituoti poeto L. Andriekaus ranką kuriama to paties kunigaikščio autoportretą — jo laškus atpasakojant. Štai ištraukėlė iš metraštyje "Antroji Pradalgė" išspausdintų fragmentų:

Jum pasakiau: Neplausit man galvos krikštu. Kol paskutinė asara išdžius, Kurį išpauždėte iš Lietuvos — Kaip trokštanti naktis Išsinėjo akmens Išspaudžia paskutinę rasą (53 psl.)

Antano Rūko piešiamų "Karvedžių, kunigaikščių ir karalių" paveikslų blankumu ar trafaretišku iš dalies gal nereikėtų per daug ne stebėtis, nes ne jie

Viktoras Petravičius

Antano Rūko knygos iliustracija

yra tikrieji jo istorijos herojai. Jo herojus yra minia. Paprastas, pilkas žmogus, sūriu savo veido prakaitu pilnas duona, prie nugaros prilipusiais marškiniais, nuo darbo numėlusiomis rankomis, supleišėjusiais delnais tiems karaliams plis pyliavas, statas pilis ir jų pašauktas jojas į karą. Ne veltui istorijos gale autorius ir save su tuo pilku žmogumi sutapatina, ne veltui jis jam skiria pačius nuoširdžiausius ir gražiausius savo lyrikos posmus:

Artojai nereikėjo nei kunigaikščių, nei karalių, nei deimantais išblizgintų vainikų. Rudens rugių aukštinėse platybėse jis pato karalius. Artojai nereikėjo svetimų sodybų, Gardesnė duona, užaugusi savomis rankomis išpurentuos arimuose. (38 psl.)

Socialiniai motyvai yra A. Rūko mėgiamiausi. Skrandžiaimas ir ujamam vargdenis yra jo širdies brolis. Ir todėl visai pagrįstai jis nepasitiki istorijos kronikininkais, piktiniais įvairiais

skribais, aprašiusiais "karus ir žygius, laimėjimus ir nesėkmes", nes juk jie

neparašė nei žodelio, kaip grūmės su vargu Upynoje medžiotojas, kaip Palangoj kentėjo žvejas, kaip Rumšiškėj artojas vargo. (59 psl.)

Ir todėl lyriškai skaidriausi, įtikimiausi, logiškiausi ir kartu svariausi posmai A. Rūko istorijoje kaip sykis yra tie, kuriais išsakomos juodžiausios Lietuvos dienos. Čia yra daug juodo ir balto, yra daug dėkinų kontrastų. Yra progų ne tik pasigraudinti, bet ir pasipiktinti, ar net vieną kitą agitacinį šūkį mestelėti:

Degėsiaus — revoliucijos! Degėsiaus — subyrėjimas! Degėsiose — mirtis! Degėsiose — prisikėlimas naujam gyvenimui! (96 psl.)

Daug karčios teisybės pasako A. Rūkas apie "Praulavotos, praseimavotos didybės" šimtmečius, kada didžiūnai "susibrolaudami su lenkų ponija" atnešė baudžavą "artojui, bitininkui, medžiotojui ir žvejui". Kad ir seniai visų žinotos, nebestebinančios ne savo turiniu, ne

Tai mano vieninteliai draugai

Atsiminimų valandėlė su Stasium Būdavu

Šių metų birželio mėnesio 18-tos dienos šeštadienio popietė. Sustojam 737 Cinnamon, S. Palm Beach, Fla., nuošalioj, ramioj vietoj. Atrodo, lyg per žalią pievą tęsiasi eilė nedidukų namelių, dekoratyviniais augmenimis papuoštų. Žaluma ir akinantis dangaus mėlynumas. Tai čia štai, šiame namelyje noksta jis ant mirties rankų. Po daugelio nesimptomų metų lyg apima baimė ir nedrąsumas. Atidarius duris senyvai moteriai, pasakome savo pavardę ir prašome leisti aplankyti ligonį. Į tai slaugė tyliai, bet grėsmingai atsako: "Ligonis labai silpnas" ir paprašo į vidų.

Kietai tramdau susijaudinimą. Gūdus laukimas. Iš pasienio lentynų sužiuo knygu nugarėlės. Čia jo darbo, drauge ir svečių kambarys. Visa kita kambaryje daugiau negu kuklu. Spėliu, kur galėtų būti jo pasiklausys tas šventas palikimas... ir su šia mintimi įėjus, teks pažvelgti jam į akis, jei pajęgs jas atverti. O, Stasiau, Stasiau, taurusis kunige Stasiau, ar apie tai galvodami tikėjomės kada nors susitikti!

Atveriamos durys į ligonio kambarį. Plačioje lovoje išdėstyta keletas knygų, žurnalų ir viena kita laikraščio iškarpa.

Mūsų mielas kunigas Stasius gulį prie lovos krašto ant dešinio šono. Toks išbalęs, menkutis, bet gyvai šypsosi ir iš tolo tiesia ranką. Nuo to šypsenos, rodos, net mirtis pasislepia. Lengviau atsidūstam. Jis reiškia padėką bei džiaugsmą, taip netikėtai mums apsilankius, kartu apgailestaudamas, kad blogas esąs šeimnininkas, nesugebąs kaip reikiant priimti ir pavalšinti.

— O kaip mano krikštėnė Raimundas, ką jis rašo iš Korėjos? — apipila klausimais. Pažvelgia į čia pat stovincią dukrą.

— O tu, Rūta, tur būt, jau į "High School" įstojai? Mergaitė sumišusi žvelgia į mane. Vyras paaiškina, kad prieš pora dienų ji jau baigė kolegiją.

— Tokia mergaičiukė atrodo, lyg būtum keturiolikos metų, — toliau ją erzina. Sakau jam, jog jis pilnas humoro, kaip anuomet Lietuvoje, kai važinėdavom su gastrolėmis...

— Atsimeni, Kotryna, literatūros vakarus Kybartuose ir Sėdžiūj. Tai bent linksmybių turėjom, — nusijuokia. "Kur neatsiminsi", jam atsakiau. Juk tada, rodos, autobusų ir traukinių net ratai juokdavom, kai ši

Albinas Baranauskas

RUDUO AKMENYNŲ PARAPIJOJE

Jis yra kaip piemenų juokas.

Soduose krinta į akį vėsaus vėjo akykumas Tais atvejais, kai gelstančiuose lapuose čiepinis prinokęs Netyčia kilstelį skverną ir parodo raudonumą.

Varnas neša į tenaitės, kur turi saulę leisti, Bet jos niekaip nenori nusileisti.

Vėjas kiša ranką tau po skara paglostyti kaklo Ir nuo kalno karantį debesų pusiasalį Išpučia ir išpurto, kaip naujai pripiltus patalus.

Galiausiai ima temti ir kol visai sutemsta, Varnos jau kur ties Krijoballais! Vėjas apsičūpinėja patamsėj Ir kiša į žoles minkštą obuolį.

PRO ŽADINTUVĄ

Ačiū Dievui, jau vėsta pakrūmėse, jau Per sieną, kaip vanduo, palengvėjimas.

Važiuoja, ir važiuoja, ir važiuoja.

Knygos atverstos pas laikrodį, šypsosi senas Žadintuvąs, pamėgina akademiskai, Gilinasi aprašomajon lingvistikon, neriasi Senatvėje iš kalio. Tokių, kaip įsiai, keturiolika, Išnarintais šonkauliais, su pavogtais Varpeliais, su neplautomis kojūnėmis Išsiai patvoriuose, kur temsta ir iš kur Toks mielas atgajus.

Važiuoja ir važiuoja Neatsimerkdamį pro žadintuvą.

PENKTADIENIO VAKARAS

Pieno bare šaukšteliai nokiną rasotas šypsenas, Šarmojo storos taurės prakaituojančius delnus. Padavėjos su muzika mokosi laikysenos, Atsiduodamos vingiuotiems ilgesiams prie kasos.

Vaikai, pašturpusiais iš džiaugsmo kailiais, aitvarus sukėlė Ant debesio, pamažu sūdiuką nuo pagalių vynioja, Kai jų sesers traukia namie kojines, kaip šėšėlį, Ant plonų, dar ne visai tiesių per linkimą kojų.

POMFRET

Liekne kauburys užgintas susigūžusių berželių rato: Burtai samanos, vidurnaktį vienumose kibirkštys krinta. Tupi, su plunksna plaukuose, kaip varnos ant rečio — Kad tik žynys, tyčia ar netyčia, visos visatos nepagadintų!

Imk mane labai stipriai, abiem rankom, sulaikiusi kvapą. Kad nepaleistum, kaip to stiklinio asocio, į aslą.

Šneku niekus visas rytas, kad tik užmirščiau tą sapną.

intervencija, o juo labiau perdavimo forma, tačiau vis dėlto teisybės, net jeigu skaitytojas retkarčiais nusistebėjimo ženklai pakels antakį, pakraipys galvą ar truktels pečiais, tai gal daugiau dėl autoriaus naidvoko (pamokslautojo - moralis-

to - agitatoriaus) tono, išduodančio jo mažai kuo pagrįstą įtikėjimą savo atradimų ar patikrinamumo. Nusistebės dėl jo požiūrio paviršutiniškumo, siaurumo, lokališkumo. Daug nupešnytus tulžies poe- (Nukelta į 6 psl.)

miai padėdą mažą vokelį prie vaistų buteliukų.

— Kam to reikia? — lyg ir subara švelniai. — Visko pakanka šioje žemėje. Ir taip jau daug, kad aplankėt.

— Atleiskit, kunige Stasiau, už tiesų klausimą: ar netenka kartais pabadauti?

— Tai dienai turiu iš Dievo malonės. Vienas kitas atsimeina. Su kaimynais gerai sugyvenu. Selpia čia jie mane, ir kataiškai, ir protestantai. Tik su slauge tenka pasipešti. Ji geras žmogus, tik aš nelinkęs akiai paklusti. Kaip čia ilgai mudu pešimės — nežinau. Doktorai priaustė, priaustė po kelius sykčius. Ne per seniausiai sakė gyvensiu tik tris savaites, o dabar vėl sako gal net trejus metus... Giminės kviečiasi į Lietuvą. Iš čia, ar iš ten — tas pats kelias... — pasako be jaudinimosi ir vėl grįžta prie senų draugų: Brazdžionio, Kazio Zupkos, Mykolo Linkevičiaus. Sumini Tulauskaitę, Zbarską, Malaitę ir daug kitų rašytojų, su kuriais rečiau tekdavo susitikti. Visiems prašo perduoti linkėjimų.

Žinau, žinau, brangus bičiuli, tariau sau širdyje: Tu vaistais užmigdei savo hidrą, ir pagyvėnome valandėlę prisiminimais. Pakilau atsisveikinti.

— Ligi pasimatymo ateinantį pavasarį, — tariau jam ir bučiuoju vėsią ranką.

Ir galvoju... gal paskutinį kartą...

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

DR. J. GRINIUS

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202		
SEPTEMBER - RUGSEJO 22, 23, ir 24 D.D.		
COGNAC "NAPOLEON" V.R.Q.P.	Fifth	\$5.98
MOUQUIN IMPORTED 10 YEAR OLD BRANDY	Fifth	\$3.79
BARON VON KLUEG V.S.O.P. GERMAN BRANDY	Fifth	\$3.89
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth	\$4.89
STOCK IMPORTED DRY or SWEET VERMOUTH	30 oz. Bottle	\$1.69
MOSCOWVITE GENUINE RUSSIAN IMPORTED VODKA	Fifth	\$5.19
LEMON ICE LIQUEUR	Fifth	\$3.79
GOLD DROPS Imported Strawberry, Banana, or Mandarin WINE	Fifth	\$1.98
CUSENIER Imported Blackberry, Cherry, Apricot or Creme De Cacao Liqueur,	Fifth	\$3.49
WURZBURGER Imported German BEER		
Case of 24—12 oz. Throw Away Bottles Case		\$7.95

BALTIJOS TAUTŲ POEZIJOS VAKARAS

Santaros - šviesos federacijos suvažiavimai, įvyksta jau 12-metį rugsėjo mėnesio antroje savaitėje Tabor Farm, So-dus, Michigan, yra nemažos reikšmės kultūriniai įvykiai išeivijos gyvenime. Jaučiamas aiškus polinkis į literatūros ir teatro sritis. Suvažiavimų literatūrine dalimi iš pradžių daugiausia rūpinosi kai kurie lankininkai, vėliau savo širdį ir talentą dėjo Algimantas Mackus, o dabar šią tradiciją puoselėja "Met-menų" žurnalo kolektyvas ir Alg. Mackaus vardo knygų fondo darbuotojai. Teatrinėje srityje pasireiškė visi trys vėliausi dramaturgai: Landsbergis, Ostrauskas, Skėma. Paskutiniu metu vis daugiau ryškėja Dailios Juknevičiūtės, kaip režisierės ir aktorės, darbas, kuris, pavyzdžiui, šiame suvažiavime atsisakė Skėmos "Sventosios In-gos" inscenizacijos. Tų visų kultūrinių pastangų charakterin-giausi bruožai yra avangardiš-kumas ir gyvastingumas. Beje, dėl tokių suvažiavimų ir galima tvirtai teigti, jog išeivijos lie-tuvių kultūrinė veikla ir yra šiandien lietuvių tautos gyvos meninės kūrybos reiškinys, nes kultūrinė išeivių įtaka žymiai ryškesnė ir svaresnė Lietuvai, negu atvirkščiai. Priežastys liūdnos ir savaime suprantamos: Lietuvos pavergimas ir atribo-jimas nuo Vakarų kultūros. Ta-čiau vis o to pagrindinė prasmė yra džiuginanti ir tiek pat aiš-ki: laisvės kūryba skatina pa-vertgus ir ilgainiui sulaužo vi-sas užvaras.

Šiame suvažiavime šeštadienį buvo surengtas Baltijos išeivių poezijos vakaras, kuriame savo kūrybą skaitė 7 ryškūs poetai, subrendę ir pasireiškę jau sve-tur. Lietuvius atstovavo Chica-gos brandžioji trijulė: žemini-kas ir tikrai jau tapęs klasi-ku Kazys Bradūnas, ryški išeivijos poetė Liūnė Sutema ir iš poetinės beletristikos gryn-on po-ezijos jaugantis Marius Katiliš-kiš. Iš rytinių pakraščių lie-tuvių grupę užsklendė poetinės sentencijos meistras Jurgis Ble-kaitis ir daugiau laudies kūry-rybą palinkęs Jonas Mekas. Estus atstovavo iš tolo stebintis gyvenimą Ivar Ivask, o latvius pilna šilumos ir entuziazmo As-tride Ivaska.

Aplamai žvelgiant, visose tre-jose tautose vyrauja poezijos menas. Tai kažkaip yra būdin-ga Baltijos tautoms. Gal būt, jos, būdamos nuošaliau nuo ma-sių ir prie jūros, natūraliai iš-ugdė lyrinę tradiciją. Gal būtų, ilgi priespaudos metai jas trau-kė į susimąstymą ir savęs ieš-kojimą. Taipogi charakteringa, kad tose tautose po visokių kri-zių ir nelaimių pirmučiausia at-gimsta ir prasiveržia poezija.

Po Antrojo pasaulinio karo pasikartojė ta pati istorija. Lie-tuvių poezijos atgimimas buvo gan greitas; 1946-47 metais pasirodė svarbieji Kazio Bradū-no, Vytauto Mačernio, Henriko Nagio ir Alfonso Nykos - Ni-liūno poezijos rinkiniai, kurie vėliau su Juozu Kėkštu 1950 metais apjungti monumentalia žemės antologija. Šiandien žemi-ninkai savo kūrybą dar dau-giau subrandino, užimdami svar-bią vietą lietuvių poezijos rai-dijoje. Jų pasekmėje atėjo nau-ji poetai, kurie savo kūryboje yra irgi pasiekę nemažų rezul-tatų. Prieš 7-8 metus paverg-toje Lietuvoje poezija pradėjo taipgi atgauti savo sparnus, nors jos išsivystymas tiek te-matika (savaime suprantama), tiek forma gan ribotas.

Latvių ir estų poezijos atgi-mimas pavėlavo dešimtmečių nuo lietuvių. Jų pagrindiniai vei-kalai išeivijoje pasirodė tik 1957-58 metais. Latvių tarpe jau išryškėjus, taip vad. nama, New York mokykla, kurioje labai gyvai prasiveržęs miesto motyvas. Čia paminėtini Gunars

Salinš su savo rinkiniu "Migū-žeiga" (1957) ir senesniai mi-rės Linards Tauns (1922-1963) su savo rinkiniais "Amži-nas debesis" (1958) ir "Vedy-bos su miestu" (1964, Salins su-redaguoto po mirties). Paverg-toje Latvijoje ir Estijoje poezi-jos atgimimas vos tik prasika-la, kas pilnai paremia anksty-vesnį teigimą, jog laisvųjų kū-rybinės pastangos eina savo tau-tų avangarde.

Šiame poezijos vakare atsi-spindėjo visi suminėti reiškini-

piniai atitinkančiom M. K. Čiur-lionio kūrybą, kurios temomis po-etas sukūrė savo skaitytus eilė-raščius. Išradingas savo vaizdi-nia's posūkiu ir ritmo technika Bradūnas pademonstravo savo paties ir žemin'kų kartos toll-mesnį augimą. Poetas savo kū-rybą perdavė santūriai ir pa-prastai, tačiau pilnai jautėsi skaitymo meno apvaldymas.

Iš Mariaus Katiliškio beletris-tacijos ar ypatingo žodžių tau-pumo. Tai, gal būt, ir buvo jam

Estų poetas Ivar Ivask ir latvių poetė Astride Ivaska dalyvavę baltiečių poezijos vakare Tabor Farm, Michigan. Nuotr. P. Petručiū

niai: lietuviai gauseni ir toliau paėję į pr'ekį, latviai ir estai ne tiek gausūs, daugiau dar vis ieš-ką savo kelio ir gal dėl to entu-ziaistingesni. Mūsų šiauriniai kaimynai labai norėtų užmegsti tampresnius ryšius su mumis. Tam jie jau daro įvairius žy-gius. Pavyzdžiui, latvių jauno-sios kartos kultūros žurnalo "Jauna Gaita" vėliausias nume-ris yra skirtas lietuvių literatū-ros pristatymui.

Dabar prie pačių poetų pasi-rodymo. Programa buvo trum-pa, ir kiekvienas skaitė tik apie 7-10 minučių. Užtat bendras vaizdas buvo ekraninis: kon-centruotas ir greitas. Eiliniam klausytojui buvo sudaryta puiki proga susipažinti su Baltijos išeivių poezijos įvairumu bei turtingumu. Išprūses klausyto-jas galėjo pamatyti kūrėjų nau-jus kelius ir pajusti, kuo šiand-ien jie dega, nes laiko ribotu-mas privertė juos padaryti greičesnę atranką.

Kazio Bradūno ankstyvesnis miniatiūrinis ir beveik apeiginis poetinis vaizdas yra išsiplėtęs spalvų ir nuotaikų panoramom,

kaip kūrėjui didysis pajovus. Beje, paskutiniame novelių rin-kinyje jis daug ką sutrumpino ir suprasmino, kas jo pasigė-rėtinai kūrybai išėjo tik į nau-dą. Ar kartais šis savo meno tobulinimas nebus atvedęs Ka-tiliškį poezijon? Katiliškis po-ezijoje jau imina brydę kaip anksčiau prozoje. Iš jo būtinai lauktina poezijos knyga.

Liūnė Sutema šiandien atsto-vauja pačiai sudėtingiausiai lie-tuvių poez. jai. Pasaulio paveik-lai susijungia su vidiniais, o vi-sa tai suvesta į komplikuo-tą muzikinį planą. Jos klausantis at-siranda nepaprastas betarp šku-mas tarp poetės ir klausytojo. Tai meninės išpažinties sau ir pasauliui, pajutus pasaulio vi-sus prieštaravimus ir savo nu-rą visa tai pavadinti tikru var-du. Liūnė Sutema pilnai sutapa-tinama su savo poezija. Dėl to jos kūrybą gal būtų galima pa-vadinoti amžiaus tikrumo poezi-ją.

Jurgis Blekaitis yra vis daž-niau išgirstamas balsas poezijo-je. Jo kūryba pasižymi ypatin-

(Nukelta į 7 psl.)

O. V. MILAŠIAUS KŪRYBA

(Atkelta iš 4 psl.)

de Mendoza, ją įsimyli ir veda. Jai mirus, Miguel Manara pa-mato, kad jo sielą begali paten-kinti tik Dievo meilė, nes tik Dievas tėra nenykstanti abso-lutinė meilė. Įstojęs į vienuoly-ną, Miguel Manara atsiduoda atgailai ir artimo meilės dar-bams, pasiekia tokio tobulumo ir Dievo malonės, kad gali pa-gydyti paralitiką, kai šis viešai išpažįsta, kad Dievas yra Mei-lė. Miršta Miguel senas, vieną rytą bee'damas į kasdieninius artimo meilės darbus.

Meilės nuodėmę ir atgailą Milašius dar vaizduoja Mephi-bosetho misterijoje. Tai kara-ilauz Dovydo ir Betsabejos at-vejis.

Taigi, "Miguel Manaros" ir "Mephiosetho" misterijomis, parašytomis 1911-1913 m., Mi-lašius pasirodo jau kr'kščionis, kuriam tik kr'kščionių D'vas tėra Meilė. Tačiau svarbiausiu leimančiu momentu savo gyve-nime O. Milašius laikė 1914 m. gruodžio 15 d., kai vėly vakarą po šventraščio skyrelio perskai-tymo pergyveno dvasinę viziją. Joje jis regėjo dvasinę saulę, kaip absoliučiai tikrą. Bū-tį, jausdamas savo atramą jo-je, o materialų pasaulį erdvėj ir laike, kaip reliatyvę. Prisi-mindamas šitą momentą, kada didžioji Būt'ies paslaptis staiga sušvito, Milašius rašo: "Aš ra-gavau šventą ramybę. Mano galvoj nebebuvo nė lašelio ne-ramybės nė skausmo. Aš bu-vau kunigas pagal Melkizedeko tvarką".

Nuo šito momento juodas ni-hilistas, kuris anksčiau sakėsi pavargęs nuo "Būti arba nebū-ti", dabar jaučiasi savo egzis-tencinę kovą laimėjęs. Jis dabar bežino tik meilės Dievą. Jam lenkiasi, Jį garbina, Jam mel-džiasi ir j Jį norėtų nurodyti kelią kitiems, nors ir neturi daug vilties, kad išdidaus pro-to žmonės. Jį suprastų. Todėl savo mistiškai egzegetinius raš-tus Milašius skiria tiems, kurie moka melstis. "Aš tesikreipiu tik į tuos protus, sako Milašius, kurie pr'pažįsta maldą ka'p pir-mčiausia visų žmogaus pa-ci-gų. Aukščiausios dorybės — ar-timo meilė, skaistybė, auka, mokslas, net Tėvo meilė, — te-bus užskaitytos tik toms dva-sioms, kurios pačios iš savės nusižeminimą maldoje pripažino absolute būtybe".

Šita palaipsniška Milašiaus pasaulėžiūros evoliucija nuo piktąžodžiaujančio donžuaniško nihilizmo iki nusižeminimo mal-doje prieš Meilės D'evą — yra ne tik atspindėjusi Milašiaus

poezijoje, bet beveik visa jo po-ezija, išskyrus jaunystės silp-nesnius eilėraščius, yra tos evo-lucijos išraiška. Juo labiau Mi-lašius artėjo į kr'kščionių Die-vą — Meilę, juo Milašiaus po-ezijoje labiau nyko pesimistinis nihilizmas, užleisdamas vietą viltingiems ir aistringiems tei-giamumams. Nuo to momento, kai jis miglotai pradeda nujaus-ti, kad visos būties pagrinda glūdi Meilė, Milašius parašo pa-čius įdomiausius ir giliausius kūrinius, vistic, ar tai būtų misterijos, ar lyrinė poezija (tiesą pasakius, ir jo misterijos yra lyrinės).

Kadangi ta pasaulėžiūrinė evoliucija M lašui nebuvo pro-blema, bet jo viso asmeninio li-k'imo dėl "Būti ar nebūti" pro-blema, todėl beveik visa jo po-ezija, išskyrus jaunystės silp-nesnius kūrinius, yra eg-zistencinė problematinė poezija. Tai ne forminio žaismo, bet di-delės rimties poezija. Ir išpa-žindamas universalinę meilę ir patį verždamasis į visokios Mei-lės šaltinį, Milašius savo poezi-ją dažnai pasilieka liūdnas, nes jis pasilieka su žmogiška silp-nybe, su senstančiu savo kūnu, kuris nenori nei senti, nei mirti; pasilieka vienišas, žmonij nesuprastas, tuštybės ir men-kystės pasaulio apsuptas. Ta-čiau ir pro skurdžius nykimo vaizdus beveik nuolat galima jausti būties teigimą ir meilę net skurdžiai kasdienybei. Bet meile ir visuotinių teigimų iš visų kūrinių labiausiai išsiški-ria "Nihumin" — suraminimo žodžių psalmė — parašyta tik-riausiai tuoj po dvasinės saulės vizijos. "Nihumin", be kito ko, sutinkame esminius Mi-lašiaus pasaulėžiūros ir jo egzis-tencijos momentus. Štai viena ištrauka:

Garbė tau, garbė tau, kurs verks-muos gimei
Kaip Amen ir kurs mirsi užmar-ty ties meilės šventykla
Ar išdidumo rūmais, tavo rankų darbu!

Tuoju, rytoj, broliu, galėsiu su tavim bylot neraudamas,
Akis į akį — taip, kaip kalba vyrai,
Nes aš, ir aš pasidarysiu namą —
Galingą, erdvų, ramų, tartum moteris,
Kai sėdi po žieduota obelimi vai-kių būry.
Atversiu ligi galo saulės, vėjų angelams
Nudžiugusius bažnyčios langus.
Ir ten pašvėsiu aš Teigimo duoną,
Tą amžinąjį taip, kuris skais-čiųjų burnose
Tur skoni ir ugnies, ir kviečio, ir vandens.
Ir kai šlykštumas ims kalbėti: ne!
Ir kai mirtis ir moteriškė ry-kaus: ne!

DRAUGAS, šeštadienis, 1966 m. rugsėjo mėn. 24 d.

Broliu, mes sveikinsim gyvenimu apsuvaigusias erdves
Ir Karžygių išmokus žodis —
Visuotinis Taip — iš mūsų lūpų suskambės.

Suradęs savo egzistencijos prasmę ir vietą, Milašius po-ezijos mažai berašė ir daugiau atsidėjo vizijos aiškinimui, šventraščio egzegetiniams svars-tymams, nevengdamas pasinau-doti kabalistais ir teosofų kai kuriomis patirtimis. Vertė ir lietuvių pasakas bei dainas.

Milašius domėjosi naujojo pa-saulio socialiniais pakeitimais ir mokslų laimėjimais. Kad ir senosios aristokratijos palikuo-nis, jis neneigė nei demokrati-jos, nei kitokių moderninio gy-venimo reiškinių, tačiau visuo-vertino kritiškai. Pvz., tiksliau-sius mokslus vadindavo akla

ar bergždžia moterimi, palygi-nus su Dieviškojo Apreiškimo raštais ir Kat. Bažnyčios moka-lu. Ir paskutiniiais savo gyveni-mo metais žmonijos ateitį mė-gino atskleisti iš šventraščio, bet ne iš žmogiškos išminties.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobilų, gyvybės, sveikatos ir biūno.
Patogios išimokėji-mo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

10% 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automo-bilio pas
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois 60642
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patirtimas
Apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis. J. BUBNYS. RE 7-5168

MOVING
Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
A. VILIMAS
3415 So. Lithuania Avenue
Tel. Frontier 6-1882

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.
3240 SO. HALSTED STREET
DIDELIS PASIRINKIMAS TVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS, ORO VESITUVAI, SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.
Telef. — CA 5-7252

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais uždaryta liepos ir rugpjūčio mėn.

MARQUETTE PARK -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 TEL. GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymiausių krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir peiningai jau virš 41 me-tus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palygi-namai, aukštą dividendą. Mes nesiveršiam tapti pačia di-džiausia bendrove, bet stengiamės būti stipria finansininkai ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų tautyno ir eko-nominio namams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizaci-jomis, noriai prisidedami darbai ir finansais, kad galėtū pa-siekti geriausio gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus tautyno ir pa-talų reikalus kreiptis į Chicago's Tautyno ir Skolinimo Bendrovę, išaugusia į virš \$53,500,000.00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktorių tarybos ir bendrovės prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance
- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special

- money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamps Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

- Two Large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

LYRIŠKOJI ANTANO RŪKO TAUTOS ISTORIJA

(Atkelta iš 3 psl.)

tas išlieja "auksinei ir žiauriai Maskvai", daug karčios neap-
kantos parodo azijų jungą
Lietuvon atnešusius "carams,
carienėms ir carikams", daug
pašaipos ir kartelio bajorams,
bajorėliams, apvylusiems

laisvės išsilgusius valstiečius
ir baudžiauninkus,
greta kovojusius. (86 psl.)

Visi šitie jausmai, be abejo-
nės, yra nemažiau tikri, negu
poeto širdgėla ar gailestis badų,
marų ir karų nuolintam "arto-
jui, račiui, kalviui, staliui", ne-
mažiau nuoširdus, negu jo nos-
talgiška meilė "Vilniaus miesto
žaliems bromams". Ir jeigu šie
poeto jausmai labai retai
skaitytojų tepasiekia, retai ka-
da tepaveikia, retai kada pri-
verčia susimąstyti, kartu su po-
etu mylėti, neapkęsti, liūdėti,
kaltas, manau, tėra A. Rūko
kūrybinės išraiškos neefektingu-
mas.

A. Rūko pasirinktoji laisvo
eiliavimo forma dar nėra jam
įprasta, natūrali. Dažnai jau-
čiamas pertempimas, dirbtina
poza, per daug greitai išvirstan-
ti į tuščiai skambančias bana-
lybes ar visiškai beviltišką pro-
zą:

Kada išbėga nekviesti svečiai
ir nevalyvi valkatos,
Dievuliau mano, kiek šlavimo!
Kiek gramdyto! Sveitimo! Kiek
velėjimo!
Langų plovimo! (102 psl.)

Nuvalkiotomis frazėmis, pra-
kalbiniais štampais a la "absol-
utišmo pirmtakas", "valstybės
reikalai", "visas kraštas — ka-
pinynas", "tauta paliko be va-
dų" yra išmargintas kiekvienas
"Mano tautos istorijos" sky-
rius. Kartais atrodo, jog ištisi
posmai tik su labai mažais pa-
keitimais yra nurašyti iš kažko-
to vadovėlio daugiau išpūstu
tuščiažodžiumu, negu epine
rimtimi:

Artojai ir grytelininkai ir
darbininkai
išėjo prezidentais ir ministeriais,
parlamentarais, generolais ir
teisėjais,
viršaičiais ir policininkais.
(104 psl.)

O šitokiose propagandinės re-
torikos tiradose, žiopčiodami
skęsta ar skaidrų blizgesį pra-
randa šilti paprastos, gaivios
poezijos pasąžai, kad ir kiek
sentimentaliūs, saldoki, tačiau
vis dėlto įmanomi visai knygai
autorius prikliaujotai (o nelim-
pančiai) "lyrikos" etiketę pa-
teisinti.

A. Rūko poėtinis žodynas yra
gana siauras ir skurdus, per-
krautas, be jau minėtų tikrinių
taipgi ir bendrinių, nuolat be-
sikartojančių, socialoginės pa-
skirties daiktavardžiais, statiš-
kais, negyvais, neretai susinan-
čiais vaizdų ar slopinančiais
veiksma. Tiesa, agitacinio pobū-
džio posmuose, gal būt, ir šitai
vartojant, pasiseka išgauti di-
namikos, bet tai greičiau reto-
rinė, prakalbinė, o ne poėtinė,
o juo labiau lyrinė dinamika:

Be tituly, be herbų mes
ir alkani dažnai,
bet mūsų milijonai
ir mes jėga —
poetai, dailininkai, žemdirbiai
ir filosofai, ir rašytojai,
ir kalviai, ir pirkliai,
tarnaitės ir tarnai
ir darbininkai fabrikų.
Mes žengiamo tolia nebeap-
piama minia,
kad dreba kontinentai. (94 psl.)

A. Rūko sakiniai — daugu-
moje monotoniškai vienodos
struktūros ilgi periodai. Jų da-
rybą charakterizuoja kadai-
se rimuojantiems poetams tipiškas
pažymimojo žodžio pastatymas
prieš pažyminį: medeliai vešlūs,
pasaulis kitas, meilė amžina, žir-
gas juodbėris etc. Dar blogiau,
kada, sakiniui iš eilutės eilutės
besitęsiant, visiškai praranda-
mas lyrikai būtinas minties gry-
numas. Skaitytojui beveik ne-

Pokalbis su dr. J. Meškausku

(Atkelta iš 1 psl.)

visi pastebėjome, kada atsidū-
rėm tremtyje. Lietuvis į gydy-
tojo sąvoką įdėjo daugiau ideal-
izmo, tautiškumo, patriotišku-
mo. Aš pasakyčiau, kad nepri-
klausomos Lietuvos medicinos
fakultetas išauklėdavo žmones
pilnutiniais gydytojais ir pilnu-
tiniais tautos nariais.

Kas liečia mokslinę mediciną,
tai mes irgi nebuvome atsilikę,
mes žinojome, kas vyksta pa-
saulio medicinos mokslų are-
noje, tik mūsų materialiniai iš-
tekčiai ir mūsų laboratorijos bei
klinikos buvo dar ribotos, ir bu-
vo trumpas laikas visur kitus
pralenkti.

— Kas, Jūsų manymu, buvo
pats didžiausias įvykis ar atra-
dimas medicinos moksle pasta-
raisiais pokario metais?

— Visos medicinos mokslų
sritys ir šakos žengia pirmyn
gana sparčiais šuoliais. Žymia-
usiais ir reikšmingiausiais atra-
dimais, tur būt, tekėtų laikyti
antibiotikų atradimą, išvysty-
mą ir jų pritaikymą gydyme.
Kai kurios ligos ir operacijos,
pritaikius antibiotikus, pasidarė
praktiškai nebeegzistuojančios,
pvz. mastoidito operacija pasi-
darė labai reta.

Antras taip pat gana svarbus
ir reikšmingas įvykis, tai hor-
monų — steroidų pritaikymas
gydyme.

Imunologija ir virologija taip
pat labai svarbios sritys, kur
vis naujų atradimų ir pritaiky-
mų yra nemaža, pvz. — skiepai
nuo polio.

— Kokie atradimai ir kokie
mediciniški įvykiai, Jūsų spėji-
mu, artimiausiu laiku gali nu-
stebinti pasaulį ir kurti krypti-
ni dabar koncentruojamos švie-
siausių medicinos protų pastan-
gos?

— Kaip jau minėjau, visose
šakose daug ir intensyviai dir-
bama. Daug žadanti sritis yra
virologija. Galima laukti vėžio
priežasties suradimo. Taip pat
lauktina pažangos audinių ir
organų transplantacijos klau-
simuose.

— Ko linkėtumėte bendraam-
žiams savo profesijos kolegoms

paliatė, ar net visai nutylėjo. Ir
savo perdavime ne visur platų
mostą lygiai sėkmingai tesėjo.
Tačiau, manau, kiekvienas skai-
tytojas suras daugiau ar ma-
žiau posmų, kuriuos skaityda-
mas atpažins bent dalelę ir to
savo širdy besinešiojamo taigpi
subjektyvaus poveiklo.

Lietuviams ir ko pageidautumė-
te iš jaunosios kartos medikų,
baigusiu ar bebaigiančiu moks-
lus šiame krašte ar kur nors ki-
tur laisvajame pasaulyje ir Lie-
tuvijoje?

— Visų pirma, man kaip se-
nesnės gydytojų kartos atsto-
vui ir buvusiam medicinos fa-
kulteto dekanui, leiskit pasi-
džiaugti ir pasididžiuoti kaip
vyresniais, taip ir jaunesniais
mano mokiniais lietuviais gy-
dytojais. Aš tiesiai jais didžiuo-
juosi, nes visose gyvenimo są-
lygose ir pasaulio katalikizmo-
se, visose srityse jie egzaminą iš-
laikė visu šimtu procentų. Jie
sąžiningai ir su pasišventimu
dirbo savo tautiečiams lageriuose
ir taip pat dirba, išemigravę
į visus pasaulio kraštus. Jau-
nesnieji, baigę Lietuvėje ar Lie-
tuvijoje pradėję ir baigę medic-
nos studijas Vokietijoje ar šiame
krašte, nepasimetė, nenulei-
do rankų, bet tęsė studijas to-
liau ir įgijo specialybes. Tas yra
labai džiugu ir vertintina. Tie,
kurie neturėjo galimybės toliau
gilintis ir nuėjo į bendrą prak-
tiką, yra gražiai įsikūrę, pacien-
tų kaip lietuvių, taip ir nelietu-
vių labai gerbiami ir vertina-
mi.

Taip pat turime pasidžiaugti,
kad tie, kurie čia pradėjo ir bai-
gė studijas, yra mokslo įstaigų
labai vertinami ir dažnai kvie-
čiami jose pasilikti ir dirbti me-
dicinos mokslo srityje.

Tad vyresniems sveikatos, o
jaunesniems energijos ir ištver-
mės mokslo horizontuose!

— Kokie Jūsų gyvenime bu-
vo šviesiausi patyrimai ir kurie
liūdniausi ir ko labiausiai gy-
venime dar trokštumėte sulauk-
ti?

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

— Apskritai, gyvenimas yra
labai įdomus, ypač šiais laikais,
kada viskas taip greit vyksta
ir vystosi. Po elektroniniu mik-
roskopu matyti virusą ar celės
plazmos detalę ir matyti erdvė-
se skriejantį satelitą yra neįsi-
vaizduojamai įdomu ir reikia
skaityti sau didelę privilegiją.
Labai mėgau pedagoginį ir

mokslinį darbą su studentais.
Malonu buvo juos mokyti, už
juos kovoti ir už juos vokiečių
okupacijos metais į kalėjimą
atsisėsti. Tur būt, tai gyvenimo
periodas ir buvo įdomiausias,
nes čia galėjau pasireikšti kū-
rybiškai. Deja, tas periodas bu-
vo neilgas, nes sąlygos priver-
tė palikti darbą ir Tėvynę. Ne-
pasiėmiau net savo mokslinių
spausdintų darbų ir disertaci-
jos. Išbėgdamas pasiėmiau tik
Naująjį Testamentą, nes aš nei
vienos knygos tiek nevertinau,
kiek šią.

Taip pat gražiai prisiminimų
turiu iš veiklos ir darbo studen-
tų ateitininkų korporacijose, są-
jungoje ir ateitininkų federaci-
joje.

Trokščiau sulaukti nepriklau-
somos Lietuvos ir žodžiu ar ra-
štu prisidėti prie Lietuvos medi-
cinos progreso.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
5759 So. Western Avenue

LEONAS FRANKUS, Sav.
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos
Tune-ups ir Motorų Remontas
Kampas 58th Street
Telefonas — PROspect 8-9533

MARQUETTE PHOTO
SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite perkant čia
įvairių filmų foto aparatus ir
jų reikmenis. Pasinaudokite
patogiu planu atidedant pasi-
rinktus reikmenis Kalėdoms.
Pilnai užbaigtų foto nuotraukų
aptarnavimas. Atdara pirmad.
ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. PK 6-8998

Pristatome Visokių Rūšių
STATYBAI IR NAMŲ
PATAISYMUJ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY
LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą
teikiame nemokamai.

Rastinė atdara kasdien nuo 8 val.
ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadi-
niais iki 8 val. p. p.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginiai 7-7258-59

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAFayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2% Naujas aukštas dividendas
mokamas aš investavimo
sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v.
PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

Autonomijos vieta GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

RADIOTELEVIZIJOS CENTRAS

Australijos katalikų radiote-
levizijos centras suorganizavo
specialius dviejų metų kursus
paruošti specialistus radijo ir

televizijos tarnybai pagal Va-
tikano II-jo visuotinio susirin-
kimo nurodymus. Pirmąjį kur-
są pradėjo lankyti trylika ku-
nigų, devyn os vienuolės ir pen-
ki pasauliečiai.

Taupykite

MIDLAND SAVINGS

MES MOKAME
4 1/2
ANT VISŲ
SĄSKAITŲ %

Daugiau kaip 50 metų
sąžiningai patarnaujame
lietuviams.

Kiekviena
sąskaita
ligi
\$10.000
apdrausta
Federalios
valdžios
agentūroje

August Saldukas,
Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

Mūsų erdviose patalpose
turime didžiausį pasirinkimą
visų modernių baldų, elek-
trinių krosnių, radijo ir tele-
vizijos aparatų, šaldytuvų ir
kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvir. 9-9 val., antr. treč. ir šeštadieniais nuo
9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

4 1/2%

We Invite
Your Savings

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribskus, Exec. Secy.
1447 So. 49th St. • CICERO, ILLINOIS 60650
HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED
PHONE 656-6330

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS.
DAR SUSPESIME PAGAMINTI ŠVENČIŲ
SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoraty-
vinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: da-
masko, brokadės, "boucle's", "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių,
šilko, cylonų, taffetą, aksomo, ANGLISKŲ MERZIAGŲ paltams
ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą
už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill. HA 7-3737
Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę
Jefferson St. Chernin's aikštėje

Artesian Restaurant
2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

• Skanūs valgiai
• Geras patarnavimas
• Puiki atmosfera

PIETŲ
\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdara sekmad. iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktad. ir
šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

Pinigų taupymui nereikia važinėti,
juos galite atsiųsti paštu,
mes apmokame
persiuntimo išlaidas.

4 1/2%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2312 W. CERMAK ROAD • CHICAGO & ILLINOIS

Phone Virginiai 7-7747 John J. Kozminski, Pres.

Autonomijos vieta GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

NAUJI LEIDINIAI

• **Algirdas Landsbergis, PEN KI STULPAI TURGAUS AIKŠTĖJE.** Drama. Chicago 1966. Išleido Santara - Šviesa. Algimanto Mackaus vardo knygų leidimo fondo lėšomis. Viršelis Algirdo Kurausko. Knyga 86 psl., 8x5 1/4 inč. formato, tiražas 400 egz., kaina \$2.00, gaudama "Drauge".

Mūsų literatūriname gyvenime dramos žanro leidinys gana retas. Tad be galo džiugu, kad jų negausių sąrašą Algirdas Landsbergis papildė net dviem knygom: neseniai 1965 metų data pasirodė jo komedija "Meilės mokykla", o štai dabar ir drama "Penki stulpai turgaus aikštėje".

Pastaroji drama prieš kelečius metus iš rankraščio jau buvo pastatyta Clevelande, buvo atvežta parodyti ir Chicago, o taipgi jos angliškąją versiją, scenai parengta amerikiečių teatro, neblogai užsirekomendavo Chicagoje ir "of - Broadway" scenoje, New York'e. Deja, ne visai, po kontinento plačiai išsimėčiusiai mūsų visuomenei anie spektakliai buvo pasiekiami. Tad išleistas šios Landsbergio dramos atskira knyga yra graži proga visiems susipažinti su neeiliniu kūrėju užmoju pavaizduoti tragiškąjį pokario metų partizaninės kovos tėvynėje epizodą, kuriame žmogiškoji kancija pinasi su tiesiog neišmatuojamomis iškimimais dimensijomis. Tai, anot dramon isiterpiančio pasakotojo: "Realiatyviai artima praeitis, bet pakankamai tolima pažvelgti jai objektyviai. Rūdys, puvėsiai, — atsimentat? Prieš jūsiu akis — požeminis partizanų bunkeris. Metai, — kada mažam krašte baigėsi ginkluotasis pasipriešinimas prieš galingą užkariautoją. Aš jums papasakosiu apie žmones, ant kurių nukrito kraštulių reikalavimų ir visuotinių sprendimų dangus".

Santara - Šviesa, pastaroju metu išleisdama visą eilę panašių knygų, kurios skaitytojui, gal būt, sunkiau įperšamos, negu šiaip sau lengvai paskaitomas romaniukas, verta pagirti no žodžio, nes po eilės metų tokie leidiniai kaip tik labiausiai ludyti šio laiko išliekamiausias mūsų kūrybines pastangas ir jų rezultatus.

• **JAUNA GAITA.** Rakstu kraujams kulturaliui brivai domai, 11 gada gajums, 1966 gads, 58 numurs. "Jauna Gaita" yra dvimėnesinis, puikiai redaguojamas

mus autorius aptaria atskiru straipsneliu Alg. Landsbergis. Apie lietuvių ir latvių literatūrinius kontaktus ir baltiečių poezijos bendrą pobūdį rašo latvių poetė Astride Ivaska.

Lietuviams skirtieji žurnalo puslapiai iliustruoti V. Petravičiaus, P. Augiaus, V. O. Virkau, Alg. Kurausko, V. Kasiulio grafikos darbais, o taipgi K. Zoromskio tapybos nuotraukomis. Atskira dvėm K. Bradūno straipsniais kiek plačiau charakterizuojama V. Petravičiaus ir P. Augiaus kūryba.

Aplamai, šis lietuviškasis "Jauna Gaita" numeris yra malonus pastaroju metu vis labiau besireiškiančio lietuvių ir latvių kultūrininkų, ypač rašytojų, suartėjimo rezultatas. Dabar kuriam nors mūsų žurnalui reikėtų latviams atsilyginti tuo pačiu.

"Jauna Gaita" redakcijos adresas: L. Zandbergs, 801 Concession St., Apt. 408, Hamilton, Ont., Canada. Administracijos adresas: "Jauna Gaita" Magazine, Box 20, Postal Station B, Hamilton, Ont., Canada.

• **LITUANUS.** Lithuanian Quarterly, Volume Twelve, Number One, Spring 1966. Kad ir sunkiai besivydams laiką, štai

šiu metų pavasarinis "Lituanus" numeris. Idomu, kuri būtų vis tokio nesibaigiančio vėlavimosi priežastis: ar redaktorių nespėjimas surinkti ir sutvarkyti medžiagą, ar finansiniai žurnalo leidimo sunkumai? Kokia bebūtų priežastis, vėlavimąsi reiktų iš paskutiniųjų stengtis nugaleti, ypač dar ir dėl to, kad mėnesiniai ir kitoki žurnalai šiame krašte yra įprasta išleisti net vis paankstintomis datomis. Gaila būtų, kad amerikietis, kanadietis ar kitas kuris anglų kalbą vartojantis skaitytojas naują "Lituanus" numerį, nė nevertę, padėtų j šali, vien tik viršelyje pamatę daugiau negu pusmečio senumo datą. Sakome, būtų gaila, nes kiekvienas "Lituanus" numeris yra gražiai suredaguotas, estetiškai sutvarkytas ir perpildytas daugumo neaktiško medžiaga.

Pastarajame numeryje pirmoje eilėje užkauktojujama progeležinė uždanga prasiveržę lietuviškosios grožinės literatūros raštai. Atitinkamu komentarų palydint, čia spausdinamas prozos gabalas, kuris prieš kiek laiko buvo paskelbtas "Draugo" kultūrinio priedo atkarpo-

je. Ir reikia pasakyti, kad jis "Lituanus" vertime įvardintas "A Nightmare or Reality?" skamba ypač stipriai ir sugestvyviai. Turint prieš akis rusinimo pastangas tėvynėje, R. Tautrimo rašoma apie kultūrinę diskriminaciją Lietuvoje. Baltijos valstybių problema Amerikos ir Sovietų 1939—1942 metų santykiuose apžvelgia Richard A. Schnorr, CMDR, USN. St. Goštautas rašo apie Joną Meką kaip poetą ir kaip filminką. Tai bus bene pirmas toks platus J. Meko kūrybos aptarimas spaudoje. Greta duodama ir poros J. Meko eilėraščių vertimai. Idomi ir kita apžvalginė ir recenzijinė žurnalo dalis. Šis Lituanus numeris iliustruotas Kradnoje gyvenančio dail. Romualdo Bukausko darbų nuotraukomis. Numerio redaktorius — dr. Tomas Remeikis. Lituanus metinė prenumerata \$3.00, adresas — Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

• **Kun. dr. Juozapas Vaišnoras, MIC, BANDYMAS ĮVESTI NEKALTAI PRADESIOS ORDINĄ LIETUVOS LENKIJOS VALSTYBĖJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos METRAŠČIO II tomo 265-296 psl. Roma 1966. Šis idomus XVII amžiaus pradžios epizodas, surištas su mūsų krašto praeitimi, mūsųose išskeliamas atskira studija bene pirmą kartą. Rašte paličiamos šios problemos: Marijos kulto plitimas, Riterių ordina, Zigmanto Vazos pastangos pagerbti Nekaltai Pradėtąją Mariją, Vladislavas Vaza steigia Nekaltai Pradėtosios riterių ordina, Ordino ceremonijas, Kliūtys ordino įvedimui, Kristupo II Radvilų akcija, Vietoje ordino Marijos sodalija ir brolija. Gale pridėta ir laišku tekstai: Karaliaus Zigmanto Vazos popiežui Urbanui VIII ir atvirksčiai, Urbanui VIII laiškas kardinolui Albertui Vazai ir karaliaus Vladislavo Albertui Stan'slovui Radvilai. Reikia pasidžiaugti, kad šia studija autorius atkreipia dėmesį į tuos laikus ir tokius faktus, kurie mūsų tautos istorijoje buvo mažiausiai žinomi, o kurie vis dėlto yra dalis neštrinamos mūsų žemės praeities.

Naujo "Lituanus" numerio viršelis, pieštas Zitos Sodelkienės.

šiu metų pavasarinis "Lituanus" numeris. Idomu, kuri būtų vis tokio nesibaigiančio vėlavimosi priežastis: ar redaktorių nespėjimas surinkti ir sutvarkyti medžiagą, ar finansiniai žurnalo leidimo sunkumai? Kokia bebūtų priežastis, vėlavimąsi reiktų iš paskutiniųjų stengtis nugaleti, ypač dar ir dėl to, kad mėnesiniai ir kitoki žurnalai šiame krašte yra įprasta išleisti net vis paankstintomis datomis. Gaila būtų, kad amerikietis, kanadietis ar kitas kuris anglų kalbą vartojantis skaitytojas naują "Lituanus" numerį, nė nevertę, padėtų j šali, vien tik viršelyje pamatę daugiau negu pusmečio senumo datą. Sakome, būtų gaila, nes kiekvienas "Lituanus" numeris yra gražiai suredaguotas, estetiškai sutvarkytas ir perpildytas daugumo neaktiško medžiaga.

Pastarajame numeryje pirmoje eilėje užkauktojujama progeležinė uždanga prasiveržę lietuviškosios grožinės literatūros raštai. Atitinkamu komentarų palydint, čia spausdinamas prozos gabalas, kuris prieš kiek laiko buvo paskelbtas "Draugo" kultūrinio priedo atkarpo-

je. Ir reikia pasakyti, kad jis "Lituanus" vertime įvardintas "A Nightmare or Reality?" skamba ypač stipriai ir sugestvyviai. Turint prieš akis rusinimo pastangas tėvynėje, R. Tautrimo rašoma apie kultūrinę diskriminaciją Lietuvoje. Baltijos valstybių problema Amerikos ir Sovietų 1939—1942 metų santykiuose apžvelgia Richard A. Schnorr, CMDR, USN. St. Goštautas rašo apie Joną Meką kaip poetą ir kaip filminką. Tai bus bene pirmas toks platus J. Meko kūrybos aptarimas spaudoje. Greta duodama ir poros J. Meko eilėraščių vertimai. Idomi ir kita apžvalginė ir recenzijinė žurnalo dalis. Šis Lituanus numeris iliustruotas Kradnoje gyvenančio dail. Romualdo Bukausko darbų nuotraukomis. Numerio redaktorius — dr. Tomas Remeikis. Lituanus metinė prenumerata \$3.00, adresas — Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

• **Kun. dr. Juozapas Vaišnoras, MIC, BANDYMAS ĮVESTI NEKALTAI PRADESIOS ORDINĄ LIETUVOS LENKIJOS VALSTYBĖJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos METRAŠČIO II tomo 265-296 psl. Roma 1966. Šis idomus XVII amžiaus pradžios epizodas, surištas su mūsų krašto praeitimi, mūsųose išskeliamas atskira studija bene pirmą kartą. Rašte paličiamos šios problemos: Marijos kulto plitimas, Riterių ordina, Zigmanto Vazos pastangos pagerbti Nekaltai Pradėtąją Mariją, Vladislavas Vaza steigia Nekaltai Pradėtosios riterių ordina, Ordino ceremonijas, Kliūtys ordino įvedimui, Kristupo II Radvilų akcija, Vietoje ordino Marijos sodalija ir brolija. Gale pridėta ir laišku tekstai: Karaliaus Zigmanto Vazos popiežui Urbanui VIII ir atvirksčiai, Urbanui VIII laiškas kardinolui Albertui Vazai ir karaliaus Vladislavo Albertui Stan'slovui Radvilai. Reikia pasidžiaugti, kad šia studija autorius atkreipia dėmesį į tuos laikus ir tokius faktus, kurie mūsų tautos istorijoje buvo mažiausiai žinomi, o kurie vis dėlto yra dalis neštrinamos mūsų žemės praeities.

Naujo "Lituanus" numerio viršelis, pieštas Zitos Sodelkienės.

šiu metų pavasarinis "Lituanus" numeris. Idomu, kuri būtų vis tokio nesibaigiančio vėlavimosi priežastis: ar redaktorių nespėjimas surinkti ir sutvarkyti medžiagą, ar finansiniai žurnalo leidimo sunkumai? Kokia bebūtų priežastis, vėlavimąsi reiktų iš paskutiniųjų stengtis nugaleti, ypač dar ir dėl to, kad mėnesiniai ir kitoki žurnalai šiame krašte yra įprasta išleisti net vis paankstintomis datomis. Gaila būtų, kad amerikietis, kanadietis ar kitas kuris anglų kalbą vartojantis skaitytojas naują "Lituanus" numerį, nė nevertę, padėtų j šali, vien tik viršelyje pamatę daugiau negu pusmečio senumo datą. Sakome, būtų gaila, nes kiekvienas "Lituanus" numeris yra gražiai suredaguotas, estetiškai sutvarkytas ir perpildytas daugumo neaktiško medžiaga.

Pastarajame numeryje pirmoje eilėje užkauktojujama progeležinė uždanga prasiveržę lietuviškosios grožinės literatūros raštai. Atitinkamu komentarų palydint, čia spausdinamas prozos gabalas, kuris prieš kiek laiko buvo paskelbtas "Draugo" kultūrinio priedo atkarpo-

je. Ir reikia pasakyti, kad jis "Lituanus" vertime įvardintas "A Nightmare or Reality?" skamba ypač stipriai ir sugestvyviai. Turint prieš akis rusinimo pastangas tėvynėje, R. Tautrimo rašoma apie kultūrinę diskriminaciją Lietuvoje. Baltijos valstybių problema Amerikos ir Sovietų 1939—1942 metų santykiuose apžvelgia Richard A. Schnorr, CMDR, USN. St. Goštautas rašo apie Joną Meką kaip poetą ir kaip filminką. Tai bus bene pirmas toks platus J. Meko kūrybos aptarimas spaudoje. Greta duodama ir poros J. Meko eilėraščių vertimai. Idomi ir kita apžvalginė ir recenzijinė žurnalo dalis. Šis Lituanus numeris iliustruotas Kradnoje gyvenančio dail. Romualdo Bukausko darbų nuotraukomis. Numerio redaktorius — dr. Tomas Remeikis. Lituanus metinė prenumerata \$3.00, adresas — Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

• **Kun. dr. Juozapas Vaišnoras, MIC, BANDYMAS ĮVESTI NEKALTAI PRADESIOS ORDINĄ LIETUVOS LENKIJOS VALSTYBĖJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos METRAŠČIO II tomo 265-296 psl. Roma 1966. Šis idomus XVII amžiaus pradžios epizodas, surištas su mūsų krašto praeitimi, mūsųose išskeliamas atskira studija bene pirmą kartą. Rašte paličiamos šios problemos: Marijos kulto plitimas, Riterių ordina, Zigmanto Vazos pastangos pagerbti Nekaltai Pradėtąją Mariją, Vladislavas Vaza steigia Nekaltai Pradėtosios riterių ordina, Ordino ceremonijas, Kliūtys ordino įvedimui, Kristupo II Radvilų akcija, Vietoje ordino Marijos sodalija ir brolija. Gale pridėta ir laišku tekstai: Karaliaus Zigmanto Vazos popiežui Urbanui VIII ir atvirksčiai, Urbanui VIII laiškas kardinolui Albertui Vazai ir karaliaus Vladislavo Albertui Stan'slovui Radvilai. Reikia pasidžiaugti, kad šia studija autorius atkreipia dėmesį į tuos laikus ir tokius faktus, kurie mūsų tautos istorijoje buvo mažiausiai žinomi, o kurie vis dėlto yra dalis neštrinamos mūsų žemės praeities.

Naujo "Lituanus" numerio viršelis, pieštas Zitos Sodelkienės.

šiu metų pavasarinis "Lituanus" numeris. Idomu, kuri būtų vis tokio nesibaigiančio vėlavimosi priežastis: ar redaktorių nespėjimas surinkti ir sutvarkyti medžiagą, ar finansiniai žurnalo leidimo sunkumai? Kokia bebūtų priežastis, vėlavimąsi reiktų iš paskutiniųjų stengtis nugaleti, ypač dar ir dėl to, kad mėnesiniai ir kitoki žurnalai šiame krašte yra įprasta išleisti net vis paankstintomis datomis. Gaila būtų, kad amerikietis, kanadietis ar kitas kuris anglų kalbą vartojantis skaitytojas naują "Lituanus" numerį, nė nevertę, padėtų j šali, vien tik viršelyje pamatę daugiau negu pusmečio senumo datą. Sakome, būtų gaila, nes kiekvienas "Lituanus" numeris yra gražiai suredaguotas, estetiškai sutvarkytas ir perpildytas daugumo neaktiško medžiaga.

Pastarajame numeryje pirmoje eilėje užkauktojujama progeležinė uždanga prasiveržę lietuviškosios grožinės literatūros raštai. Atitinkamu komentarų palydint, čia spausdinamas prozos gabalas, kuris prieš kiek laiko buvo paskelbtas "Draugo" kultūrinio priedo atkarpo-

je. Ir reikia pasakyti, kad jis "Lituanus" vertime įvardintas "A Nightmare or Reality?" skamba ypač stipriai ir sugestvyviai. Turint prieš akis rusinimo pastangas tėvynėje, R. Tautrimo rašoma apie kultūrinę diskriminaciją Lietuvoje. Baltijos valstybių problema Amerikos ir Sovietų 1939—1942 metų santykiuose apžvelgia Richard A. Schnorr, CMDR, USN. St. Goštautas rašo apie Joną Meką kaip poetą ir kaip filminką. Tai bus bene pirmas toks platus J. Meko kūrybos aptarimas spaudoje. Greta duodama ir poros J. Meko eilėraščių vertimai. Idomi ir kita apžvalginė ir recenzijinė žurnalo dalis. Šis Lituanus numeris iliustruotas Kradnoje gyvenančio dail. Romualdo Bukausko darbų nuotraukomis. Numerio redaktorius — dr. Tomas Remeikis. Lituanus metinė prenumerata \$3.00, adresas — Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

• **Kun. dr. Juozapas Vaišnoras, MIC, BANDYMAS ĮVESTI NEKALTAI PRADESIOS ORDINĄ LIETUVOS LENKIJOS VALSTYBĖJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos METRAŠČIO II tomo 265-296 psl. Roma 1966. Šis idomus XVII amžiaus pradžios epizodas, surištas su mūsų krašto praeitimi, mūsųose išskeliamas atskira studija bene pirmą kartą. Rašte paličiamos šios problemos: Marijos kulto plitimas, Riterių ordina, Zigmanto Vazos pastangos pagerbti Nekaltai Pradėtąją Mariją, Vladislavas Vaza steigia Nekaltai Pradėtosios riterių ordina, Ordino ceremonijas, Kliūtys ordino įvedimui, Kristupo II Radvilų akcija, Vietoje ordino Marijos sodalija ir brolija. Gale pridėta ir laišku tekstai: Karaliaus Zigmanto Vazos popiežui Urbanui VIII ir atvirksčiai, Urbanui VIII laiškas kardinolui Albertui Vazai ir karaliaus Vladislavo Albertui Stan'slovui Radvilai. Reikia pasidžiaugti, kad šia studija autorius atkreipia dėmesį į tuos laikus ir tokius faktus, kurie mūsų tautos istorijoje buvo mažiausiai žinomi, o kurie vis dėlto yra dalis neštrinamos mūsų žemės praeities.

Naujo "Lituanus" numerio viršelis, pieštas Zitos Sodelkienės.

šiu metų pavasarinis "Lituanus" numeris. Idomu, kuri būtų vis tokio nesibaigiančio vėlavimosi priežastis: ar redaktorių nespėjimas surinkti ir sutvarkyti medžiagą, ar finansiniai žurnalo leidimo sunkumai? Kokia bebūtų priežastis, vėlavimąsi reiktų iš paskutiniųjų stengtis nugaleti, ypač dar ir dėl to, kad mėnesiniai ir kitoki žurnalai šiame krašte yra įprasta išleisti net vis paankstintomis datomis. Gaila būtų, kad amerikietis, kanadietis ar kitas kuris anglų kalbą vartojantis skaitytojas naują "Lituanus" numerį, nė nevertę, padėtų j šali, vien tik viršelyje pamatę daugiau negu pusmečio senumo datą. Sakome, būtų gaila, nes kiekvienas "Lituanus" numeris yra gražiai suredaguotas, estetiškai sutvarkytas ir perpildytas daugumo neaktiško medžiaga.

Pastarajame numeryje pirmoje eilėje užkauktojujama progeležinė uždanga prasiveržę lietuviškosios grožinės literatūros raštai. Atitinkamu komentarų palydint, čia spausdinamas prozos gabalas, kuris prieš kiek laiko buvo paskelbtas "Draugo" kultūrinio priedo atkarpo-

je. Ir reikia pasakyti, kad jis "Lituanus" vertime įvardintas "A Nightmare or Reality?" skamba ypač stipriai ir sugestvyviai. Turint prieš akis rusinimo pastangas tėvynėje, R. Tautrimo rašoma apie kultūrinę diskriminaciją Lietuvoje. Baltijos valstybių problema Amerikos ir Sovietų 1939—1942 metų santykiuose apžvelgia Richard A. Schnorr, CMDR, USN. St. Goštautas rašo apie Joną Meką kaip poetą ir kaip filminką. Tai bus bene pirmas toks platus J. Meko kūrybos aptarimas spaudoje. Greta duodama ir poros J. Meko eilėraščių vertimai. Idomi ir kita apžvalginė ir recenzijinė žurnalo dalis. Šis Lituanus numeris iliustruotas Kradnoje gyvenančio dail. Romualdo Bukausko darbų nuotraukomis. Numerio redaktorius — dr. Tomas Remeikis. Lituanus metinė prenumerata \$3.00, adresas — Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

• **Kun. dr. Juozapas Vaišnoras, MIC, BANDYMAS ĮVESTI NEKALTAI PRADESIOS ORDINĄ LIETUVOS LENKIJOS VALSTYBĖJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos METRAŠČIO II tomo 265-296 psl. Roma 1966. Šis idomus XVII amžiaus pradžios epizodas, surištas su mūsų krašto praeitimi, mūsųose išskeliamas atskira studija bene pirmą kartą. Rašte paličiamos šios problemos: Marijos kulto plitimas, Riterių ordina, Zigmanto Vazos pastangos pagerbti Nekaltai Pradėtąją Mariją, Vladislavas Vaza steigia Nekaltai Pradėtosios riterių ordina, Ordino ceremonijas, Kliūtys ordino įvedimui, Kristupo II Radvilų akcija, Vietoje ordino Marijos sodalija ir brolija. Gale pridėta ir laišku tekstai: Karaliaus Zigmanto Vazos popiežui Urbanui VIII ir atvirksčiai, Urbanui VIII laiškas kardinolui Albertui Vazai ir karaliaus Vladislavo Albertui Stan'slovui Radvilai. Reikia pasidžiaugti, kad šia studija autorius atkreipia dėmesį į tuos laikus ir tokius faktus, kurie mūsų tautos istorijoje buvo mažiausiai žinomi, o kurie vis dėlto yra dalis neštrinamos mūsų žemės praeities.

Naujo "Lituanus" numerio viršelis, pieštas Zitos Sodelkienės.

šiu metų pavasarinis "Lituanus" numeris. Idomu, kuri būtų vis tokio nesibaigiančio vėlavimosi priežastis: ar redaktorių nespėjimas surinkti ir sutvarkyti medžiagą, ar finansiniai žurnalo leidimo sunkumai? Kokia bebūtų priežastis, vėlavimąsi reiktų iš paskutiniųjų stengtis nugaleti, ypač dar ir dėl to, kad mėnesiniai ir kitoki žurnalai šiame krašte yra įprasta išleisti net vis paankstintomis datomis. Gaila būtų, kad amerikietis, kanadietis ar kitas kuris anglų kalbą vartojantis skaitytojas naują "Lituanus" numerį, nė nevertę, padėtų j šali, vien tik viršelyje pamatę daugiau negu pusmečio senumo datą. Sakome, būtų gaila, nes kiekvienas "Lituanus" numeris yra gražiai suredaguotas, estetiškai sutvarkytas ir perpildytas daugumo neaktiško medžiaga.

Pastarajame numeryje pirmoje eilėje užkauktojujama progeležinė uždanga prasiveržę lietuviškosios grožinės literatūros raštai. Atitinkamu komentarų palydint, čia spausdinamas prozos gabalas, kuris prieš kiek laiko buvo paskelbtas "Draugo" kultūrinio priedo atkarpo-

je. Ir reikia pasakyti, kad jis "Lituanus" vertime įvardintas "A Nightmare or Reality?" skamba ypač stipriai ir sugestvyviai. Turint prieš akis rusinimo pastangas tėvynėje, R. Tautrimo rašoma apie kultūrinę diskriminaciją Lietuvoje. Baltijos valstybių problema Amerikos ir Sovietų 1939—1942 metų santykiuose apžvelgia Richard A. Schnorr, CMDR, USN. St. Goštautas rašo apie Joną Meką kaip poetą ir kaip filminką. Tai bus bene pirmas toks platus J. Meko kūrybos aptarimas spaudoje. Greta duodama ir poros J. Meko eilėraščių vertimai. Idomi ir kita apžvalginė ir recenzijinė žurnalo dalis. Šis Lituanus numeris iliustruotas Kradnoje gyvenančio dail. Romualdo Bukausko darbų nuotraukomis. Numerio redaktorius — dr. Tomas Remeikis. Lituanus metinė prenumerata \$3.00, adresas — Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

• **Kun. dr. Juozapas Vaišnoras, MIC, BANDYMAS ĮVESTI NEKALTAI PRADESIOS ORDINĄ LIETUVOS LENKIJOS VALSTYBĖJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos METRAŠČIO II tomo 265-296 psl. Roma 1966. Šis idomus XVII amžiaus pradžios epizodas, surištas su mūsų krašto praeitimi, mūsųose išskeliamas atskira studija bene pirmą kartą. Rašte paličiamos šios problemos: Marijos kulto plitimas, Riterių ordina, Zigmanto Vazos pastangos pagerbti Nekaltai Pradėtąją Mariją, Vladislavas Vaza steigia Nekaltai Pradėtosios riterių ordina, Ordino ceremonijas, Kliūtys ordino įvedimui, Kristupo II Radvilų akcija, Vietoje ordino Marijos sodalija ir brolija. Gale pridėta ir laišku tekstai: Karaliaus Zigmanto Vazos popiežui Urbanui VIII ir atvirksčiai, Urbanui VIII laiškas kardinolui Albertui Vazai ir karaliaus Vladislavo Albertui Stan'slovui Radvilai. Reikia pasidžiaugti, kad šia studija autorius atkreipia dėmesį į tuos laikus ir tokius faktus, kurie mūsų tautos istorijoje buvo mažiausiai žinomi, o kurie vis dėlto yra dalis neštrinamos mūsų žemės praeities.

Naujo "Lituanus" numerio viršelis, pieštas Zitos Sodelkienės.

šiu metų pavasarinis "Lituanus" numeris. Idomu, kuri būtų vis tokio nesibaigiančio vėlavimosi priežastis: ar redaktorių nespėjimas surinkti ir sutvarkyti medžiagą, ar finansiniai žurnalo leidimo sunkumai? Kokia bebūtų priežastis, vėlavimąsi reiktų iš paskutiniųjų stengtis nugaleti, ypač dar ir dėl to, kad mėnesiniai ir kitoki žurnalai šiame krašte yra įprasta išleisti net vis paankstintomis datomis. Gaila būtų, kad amerikietis, kanadietis ar kitas kuris anglų kalbą vartojantis skaitytojas naują "Lituanus" numerį, nė nevertę, padėtų j šali, vien tik viršelyje pamatę daugiau negu pusmečio senumo datą. Sakome, būtų gaila, nes kiekvienas "Lituanus" numeris yra gražiai suredaguotas, estetiškai sutvarkytas ir perpildytas daugumo neaktiško medžiaga.

Pastarajame numeryje pirmoje eilėje užkauktojujama progeležinė uždanga prasiveržę lietuviškosios grožinės literatūros raštai. Atitinkamu komentarų palydint, čia spausdinamas prozos gabalas, kuris prieš kiek laiko buvo paskelbtas "Draugo" kultūrinio priedo atkarpo-

je. Ir reikia pasakyti, kad jis "Lituanus" vertime įvardintas "A Nightmare or Reality?" skamba ypač stipriai ir sugestvyviai. Turint prieš akis rusinimo pastangas tėvynėje, R. Tautrimo rašoma apie kultūrinę diskriminaciją Lietuvoje. Baltijos valstybių problema Amerikos ir Sovietų 1939—1942 metų santykiuose apžvelgia Richard A. Schnorr, CMDR, USN. St. Goštautas rašo apie Joną Meką kaip poetą ir kaip filminką. Tai bus bene pirmas toks platus J. Meko kūrybos aptarimas spaudoje. Greta duodama ir poros J. Meko eilėraščių vertimai. Idomi ir kita apžvalginė ir recenzijinė žurnalo dalis. Šis Lituanus numeris iliustruotas Kradnoje gyvenančio dail. Romualdo Bukausko darbų nuotraukomis. Numerio redaktorius — dr. Tomas Remeikis. Lituanus metinė prenumerata \$3.00, adresas — Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

• **Kun. dr. Juozapas Vaišnoras, MIC, BANDYMAS ĮVESTI NEKALTAI PRADESIOS ORDINĄ LIETUVOS LENKIJOS VALSTYBĖJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos METRAŠČIO II tomo 265-296 psl. Roma 1966. Šis idomus XVII amžiaus pradžios epizodas, surištas su mūsų krašto praeitimi, mūsųose išskeliamas atskira studija bene pirmą kartą. Rašte paličiamos šios problemos: Marijos kulto plitimas, Riterių ordina, Zigmanto Vazos pastangos pagerbti Nekaltai Pradėtąją Mariją, Vladislavas Vaza steigia Nekaltai Pradėtosios riterių ordina, Ordino ceremonijas, Kliūtys ordino įvedimui, Kristupo II Radvilų akcija, Vietoje ordino Marijos sodalija ir brolija. Gale pridėta ir laišku tekstai: Karaliaus Zigmanto Vazos popiežui Urbanui VIII ir atvirksčiai, Urbanui VIII laiškas kardinolui Albertui Vazai ir karaliaus Vladislavo Albertui Stan'slovui Radvilai. Reikia pasidžiaugti, kad šia studija autorius atkreipia dėmesį į tuos laikus ir tokius faktus, kurie mūsų tautos istorijoje buvo mažiausiai žinomi, o kurie vis dėlto yra dalis neštrinamos mūsų žemės praeities.

Naujo "Lituanus" numerio viršelis, pieštas Zitos Sodelkienės.

šiu metų pavasarinis "Lituanus" numeris. Idomu, kuri būtų vis tokio nesibaigiančio vėlavimosi priežastis: ar redaktorių nespėjimas surinkti ir sutvarkyti medžiagą, ar finansiniai žurnalo leidimo sunkumai? Kokia bebūtų priežastis, vėlavimąsi reiktų iš paskutiniųjų stengtis nugaleti, ypač dar ir dėl to, kad mėnesiniai ir kitoki žurnalai šiame krašte yra įprasta išleisti net vis paankstintomis datomis. Gaila būtų, kad amerikietis, kanadietis ar kitas kuris anglų kalbą vartojantis skaitytojas naują "Lituanus" numerį, nė nevertę, padėtų j šali, vien tik viršelyje pamatę daugiau negu pusmečio senumo datą. Sakome, būtų gaila, nes kiekvienas "Lituanus" numeris yra gražiai suredaguotas, estetiškai sutvarkytas ir perpildytas daugumo neaktiško medžiaga.

Pastarajame numeryje pirmoje eilėje užkauktojujama progeležinė uždanga prasiveržę lietuviškosios grožinės literatūros raštai. Atitinkamu komentarų palydint, čia spausdinamas prozos gabalas, kuris prieš kiek laiko buvo paskelbtas "Draugo" kultūrinio priedo atkarpo-

je. Ir reikia pasakyti, kad jis "Lituanus" vertime įvardintas "A Nightmare or Reality?" skamba ypač stipriai ir sugestvyviai. Turint prieš akis rusinimo pastangas tėvynėje, R. Tautrimo rašoma apie kultūrinę diskriminaciją Lietuvoje. Baltijos valstybių problema Amerikos ir Sovietų 1939—1942 metų santykiuose apžvelgia Richard A. Schnorr, CMDR, USN. St. Goštautas rašo apie Joną Meką kaip poetą ir kaip filminką. Tai bus bene pirmas toks platus J. Meko kūrybos aptarimas spaudoje. Greta duodama ir poros J. Meko eilėraščių vertimai. Idomi ir kita apžvalginė ir recenzijinė žurnalo dalis. Šis Lituanus numeris iliustruotas Kradnoje gyvenančio dail. Romualdo Bukausko darbų nuotraukomis. Numerio redaktorius — dr. Tomas Remeikis. Lituanus metinė prenumerata \$3.00, adresas — Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

• **Kun. dr. Juozapas Vaišnoras, MIC, BANDYMAS ĮVESTI NEKALTAI PRADESIOS ORDINĄ LIETUVOS LENKIJOS VALSTYBĖJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos METRAŠČIO II tomo 265-296 psl. Roma 1966. Šis idomus XVII amžiaus pradžios epizodas, surištas su mūsų krašto praeitimi, mūsųose išskeliamas atskira studija bene pirmą kartą. Rašte paličiamos šios problemos: Marijos kulto plitimas, Riterių ordina, Zigmanto Vazos pastangos pagerbti Nekaltai Pradėtąją Mariją, Vladislavas Vaza steigia Nekaltai Pradėtosios riterių ordina, Ordino ceremonijas, Kliūtys ordino įvedimui, Kristupo II Radvilų akcija, Vietoje ordino Marijos sodalija ir brolija. Gale pridėta ir laišku tekstai: Karaliaus Zigmanto Vazos popiežui Urbanui VIII ir atvirksčiai, Urbanui VIII laiškas kardinolui Albertui Vazai ir karaliaus Vladislavo Albertui Stan'slovui Radvilai. Reikia pasidžiaugti, kad šia studija autorius atkreipia dėmesį į tuos laikus ir tokius faktus, kurie mūsų tautos istorijoje buvo mažiausiai žinomi, o kurie vis dėlto yra dalis neštrinamos mūsų žemės praeities.

Naujo "Lituanus" numerio viršelis, pieštas Zitos Sodelkienės.

šiu metų pavasarinis "Lituanus" numeris. Idomu, kuri būtų vis tokio nesibaigiančio vėlavimosi priežastis: ar redaktorių nespėjimas surinkti ir sutvarkyti medžiagą, ar finansiniai žurnalo leidimo sunkumai? Kokia bebūtų priežastis, vėlavimąsi reiktų iš paskutiniųjų stengtis nugaleti, ypač dar ir dėl to, kad mėnesiniai ir kitoki žurnalai šiame krašte yra įprasta išleisti net vis paankstintomis datomis. Gaila būtų, kad amerikietis, kanadietis ar kitas kuris anglų kalbą vartojantis skaitytojas naują "Lituanus" numerį, nė nevertę, padėtų j šali, vien tik viršelyje pamatę daugiau negu pusmečio senumo datą. Sakome, būtų gaila, nes kiekvienas "Lituanus" numeris yra gražiai suredaguotas, estetiškai sutvarkytas ir perpildytas daugumo neaktiško medžiaga.

Pastarajame numeryje pirmoje eilėje užkauktojujama progeležinė uždanga prasiveržę lietuviškosios grožinės literatūros raštai. Atitinkamu komentarų palydint, čia spausdinamas prozos gabalas, kuris prieš kiek laiko buvo paskelbtas "Draugo" kultūrinio priedo atkarpo-

je. Ir reikia pasakyti, kad jis "Lituanus" vertime įvardintas "A Nightmare or Reality?" skamba ypač stipriai ir sugestvyviai. Turint prieš akis rusinimo pastangas tėvynėje, R. Tautrimo rašoma apie kultūrinę diskriminaciją Lietuvoje. Baltijos valstybių problema Amerikos ir Sovietų 1939—1942 metų santykiuose apžvelgia Richard A. Schnorr, CMDR, USN. St. Goštautas rašo apie Joną Meką kaip poetą ir kaip filminką. Tai bus bene pirmas toks platus J. Meko kūrybos aptarimas spaudoje. Greta duodama ir poros J. Meko eilėraščių vertimai. Idomi ir kita apžvalginė ir recenzijinė žurnalo dalis. Šis Lituanus numeris iliustruotas Kradnoje gyvenančio dail. Romualdo Bukausko darbų nuotraukomis. Numerio redaktorius — dr. Tomas Remeikis. Lituanus metinė prenumerata \$3.00, adresas — Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

• **Kun. dr. Juozapas Vaišnoras, MIC, BANDYMAS ĮVESTI NEKALTAI PRADESIOS ORDINĄ LIETUVOS LENKIJOS VALSTYBĖJE.** Atspaudas iš L. K. M. Akademijos METRAŠČIO II tomo 265-296 psl. Roma 1966. Šis idomus XVII amžiaus pradžios epizodas, surištas su mūsų krašto praeitimi, mūsųose išskeliamas atskira studija bene pirmą kartą. Rašte pali

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

IDOMIAUSIA MOTERIS, KURIĄ SUTIKAU KELIONĖJ

Ji pasakoja savo intymią gyvenimo istoriją

JUOZAS PRUNSKIS

Vienas iš pačių idomiausių asmenų, kuriuos kelionėje teko sutikti, yra ponija Ona Marija Tugwell, Pensacolos (Floridoje) chirurgo žmona. Ji — 45 metų, dėl polijo ligos nuo kaklo iki kojų pėdų paralyžuota, negali nei žingsnio paeiti ir juda tik vežiojamoje kėdėje. Tris kartus jai buvo daryta operacija, imant akmenis iš inkstų. Du kartu buvo susmukę — vienas, paskui kitas — plaučiai.

Paralyžuota išaugino 7 vaikus
Ir nežūrint tų sunkumų, ji, jau būdama paralyžuota, susilaukė ir išaugino penkis sūnus.

Ona Marija su savo vyru dr. Frank Tugwell; vestuvių nuotrauka

Ona Marija Tugwell dabar, vežiojamoje kėdėje, apsupta penkių savo vaikų. Dar vienas jos sūnus išvykęs studijuoti, o antroji dukrė — gydomosi įstaigoje. Visi vaikai lanko katalikų mokyklą.

ir dvi dukreles. Ir visi jie gimė cėzarinės operacijos keliu.

Kukliuose, bet švariuose, jaučiuose jos namuose (1739 E Blount St., Pensacola, Fla.) ilgokai kalbėjomės. Klausinėjama, ji pasakojo savo gyvenimo istoriją.

Augo Versaly, d'rbro karo lauko ligoninėje

— Gimiau 1921 m. Anglijoje. Nuo 8 m. amžiaus porą metų gyvenau Versalyje, Prancūzijoje, ir mes, vaikai, žaisdavome karališkų rūmų parkuose. Grįžusi Anglijon, po eilės metų mokymosi, 1944 m. gavau galtingos sesers diplomą. Karas dar nebuvo pasibaigęs, ir aš savanore stojau į amerikiečių kariuomenę slaugyti sužeistųjų.

Dirbau karo lauko ligoninėje

Prancūzijoje, Vokietijoje. Čia susipažinau su amerikiečių ligoninės gydytoju dr. Frank Tugwell, pamolome kits kitą, ir 1945 m. spalio mėn. už jo išteikėjau.

Prisilgia paralyžuojantis polijas

Praslinkus metams, vienu laiku pasijutau labai pervargusi. Ėmė basiai skaudėti nugarą. Pagulėjusi atsikėliau ir pajutau, kad manęs koja jau nebelaiko, o greit ir kita nutirpo. Buvau nugabenta į ligoninę. B'jotasi, kad gal tai meningitis, gal užkrečiama l'ga. Lankytojai ma-

nizuojačiai skaudžius mankštinius, kad sulaikytiau kojas nuo galutinio sustingimo. Greitosios pagalbos mašina nugabeno mane į šiluosius šalčius Georgijoje, tačiau ten nustatė, kad esu lauk anti kūdikio, manęs nepriėmė, grąžino vėl ankstybesnėn ligoninėn.

Sukrito plautis

Nelaimės dar padidėjo, kai sukrito mano vienas plautis. Jau ir geležiniai plaučiai manęs pakankamai negaivino. Ėmė duoti deguonį. Krūtinė buvo paralyžuota, atsikosėt negalėjau, užsikimšo plaučiai ir turėjo būti masinių siurbimu išvalyti.

O čia artėjo kūdikio g'mimo laikas. Atvažiavo motina iš Anglijos. Ir, kiek sustiprėjusi, taip b'jojau, kad mano kambary nuolat buvo paruošti geležiniai plaučiai.

Cėzarinės operacijos

Esant mano muskulams paralyžuotiems, kūdikis tegalėjo gimti cėzarinės operacijos keliu. Bet berniukas g'mė ir augo sėkmingai. Ir taip iš viso susilaukiau septynių vaikų (du buvo dvynukai), ir visi gimė tik cėzarinės operacijos keliu.

Susilaukti kūdikų buvo mandidelis džiaugsmas, bet išauginti — labai sunku. Reikėjo pagalbos dieną ir naktį, nes aš pati, būdama paralyžuota, taipgi esu reikalinga aptarnavimui. Dabar turiu elektrinę lovą, kuri motoro pagalba gali mane laikyti sėdomis. Turiu prie lovos namų telefoną, galiu susikalbėti su tarnaitėmis virtuvėje.

Vienu metu, nesant niekam namie, kilo pas mus gaisras. Liepsnos ryja stogą, o aš negaliu pajudėti. Gerai, kad kaimynai subėgę išgelbėjo mane ir kūdikius.

Trys inkstų operacijos

Sulaukusi pirmo kūdikio, gydyčiau, mankštinausi Warm Springs, Georgijoje. Laukiant antro — atsirado akmenys inkstuose, kuriuos teko vis šalinti, pergyvenant tris operacijas. Vėliau susirgau plaučių uždegimu ir sukrito antras plautis. Greitomis nugabeno ligoninėn. Maldavau geležinių plaučių, bet ligoninė neturėjo. Vežant kiton ligoninėn, buvau be sąmonės. Vyres darė d'rbtiną alsavimą... Bet atsigavau.

Kad galėčiau įmanomiau valdyti rankas, man buvo padarytos kelios operacijos. P'v. dešinė pirma kabojo nepajudinama. Operacijos keliu mano dešinės rankos viršutinis kaulas priaugintas prie peties kaulo. Taigi — ranka iš peties sąnario nejudė, bet keliant peties kaulą, keliai ir ranka.

— Jūs mažai judate, o tokia lieša, — pratariau.

— Prisilaikau valgyme. Kas

Antanas Rūkštelė

Iš spalio mėn. 1 d. Ciurlonio galerijoje, Chicagoje, atidaromos suka-

tuvinės parodos.

Vandens nesėja

Iš spalio mėn. 1 d. Ciurlonio galerijoje, Chicagoje, atidaromos suka-

tuvinės parodos.

gi mane sunkią norėtų vežioti ir k'lnoti?!

Kaimynė ją kas rytą vežioja-moj kėdėje nugabena į bažnyčią, esančią už kelių blokų.

Kaip jūs neb'jojote?..

— Būdama taip silpnos sveikatos, kaip jūs neb'jojote susilaukti septynių kūdikių? — paklausiau ją.

— Aš juos myliu. Esu katalikė, ir mane stiprina tikėjimas. O gal aš dar norėjau turėti labai savų žmonių, kurie mane užjaustų. Ir, ačiū Dievui, vaikai mane supranta, g'liai atjaucia, yra klusnūs ir skubūs padėti. Nežinau, ką aš be savo vaikų daryčiau. Be jų būčiau desperatiškai vieniša. Juk vyras nuo ryto dirba ligoninėje, vėliau savo kabinete, grįžta apie 9 val. vakaro. Vaikai atneša man daug laimės. Nors vyras nėra katalikas, bet visi vaikai lanko katalikų mokyklą. Aš norėjau vaikų išauginti visą dešimtį.

Kelionė į Liurdą

Tiesa, aš buvau nuvykus į Liurdą. Aš taip labai norėjau, kad galėčiau vaikščioti. Po kelionės į Liurdą susilaukiau tos paguodos, kad man lengviau pakelti savo likimą, neturint galimybes paeiti nė žingsnio.

Vaikai ją myli

Teko matyti, kaip sūnus ją apkabinęs įkelia į automobilį, kurio užpakalin padeda vežiojama kėdė ir, nuvažiavęs į reikiamą vietą, vėl ją apsikabinęs įkelia, nunešdamas į vežiojamą kėdę. Taip ji kas sekmadienis ir bažnyčią lanko.

Ji panoro tapti pasaulio gyvenančia vienuole — Sv. Pranciškaus ordino tretininke. Ji yra diskusijų klubo narė. Susirinkimai kas antra savaitė būna jos bute, kad būtų lengviau jai dalyvauti. Jos diskutuoja religinius klausimus, liturginius pasikeitimus.

— Džiaugiuosi tais susirinki-

L. D. Kunigaikštienės Birutės dr. jos c. Chicago's skyr. birutiniškės padeda gėles prie Dariaus ir Girėno paminklo. Iš kairės į deš.: Vanda Kulikauskienė — dr. jos vicepirmininkė, Marta Babickienė — dr. jos pirmininkė.

IŠ MOTERŲ PASAULIO

★ Uždaros rekolokacijos. Jau kelinti metai Chicagos moterys ir studentės turi progos atlikti geras uždaras rekolokacijas specialiai moterims įrengtuose rekolokacijų namuose, Cenacle vienuolyne. Ir šiais metais tokios uždaros rekolokacijos įvyks lapkričio mėnesio pirmąjį savaitgalį, lapkričio 4, 5 ir 6 dienomis. Pradedamos rekolokacijos penktadienio vakare ir baigiamos sekmadienio popiečiu.

Šiais metais rekolokacijoms vadovaus svečias iš Romos, kelių veikalų autorius ir gilus psichologas kun. dr. J. Vaišnora, MIC. Kvėčiamos visos moterys ir studentės pasinaudoti šia privilegija ir atlikti geras metines rekolokacijas.

Jau pernai norinčiųjų rekolokacijai buvo kur kas daugiau, negu rekolokacijų namuose yra vietų. Todėl ir šiais metais pirmenybė anksčiau užsiregistruojantioms.

Registruotis pas rekolokacijų organizatorę ir vedėją dr. Jonę Meškauskienę, 6623 S. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629, telefonu vakarais: PRospect 6-9801. Dienos metu užsiregistruoti arba gauti daugiau informacijų galima "Draugo" raštinėje. Užsiregistruojant įmokama \$5.00, arba ir visas mokestis. Iš viso mokama \$20.00.

★ Chicagos Lietuvių moterų klubas, kuriam sumaniai vadovauja Kristina Austin, pradėjo savo veiklą po vasaros pertraukos pirmuoju susirinkimu praėjusią trečią dieną. Buvo nustatytos veiklos gairės, sprendžiami aukų skirstymai ir pasiruošimai madų parodai lapkričio mėn.

★ Lietuvių moterų klubų federacijos Chicagos klubas šaukia narių visuotinį susirinkimą rytoj, rugsėjo 25 d., 3 val. p. p. Jaunimo centre. Bus renkama nauja valdyba ir tarimasi artėjančio Derliaus šventės koncerto baliaus reikalui, kuris ruošiamas spalio mėn. 1 d. 7 val. vak. Jaunimo centre. Dainuos solistė Nerija Linkevičiūtė, akompanuojant muz. Man. Motekaičiui. Taipgi programoje šoks baletas šokėjai J. Puodžiūnas ir Violeta Karosaitė.

Pasivašininimo metu bus rodomos skaidrės — spalvotos nuotraukos iš birželio 8 d. įvykusio GFWC atstovėms priėmimo, vieno susirinkimo pas klubo narę ir praėjusių metų Derliaus baliaus — koncerto nuotraukos — filmas. Laukiama gausaus narių atsilankymo.

mais. Juk pasilikčiau viena su patarnaujančia mergaite. Dabar — praplečiau savo religinį regėjimą, — sako ji.

Ji myli savo vyrą. Mums bekalbant, ji įdėvė berniukui pinigėlių, kad atneštų gražiausią kortelę — ryt vyro 52-ras gimtadienis...

Pasikalbėjimo klausiusi mano motina, pratarė ji ją:

— Jūs esate šventa kankinė! — O ne, — ginčijosi ji karščiau. — Aš nenoriu nuduoti herojų. Esu tik paprasta moteris...

Naujuose Metropolitan rūmuose naujos premjeros žėrėjimas

Amerikos iškylusios operos teatras pradeda naujakelio laikotarpį.

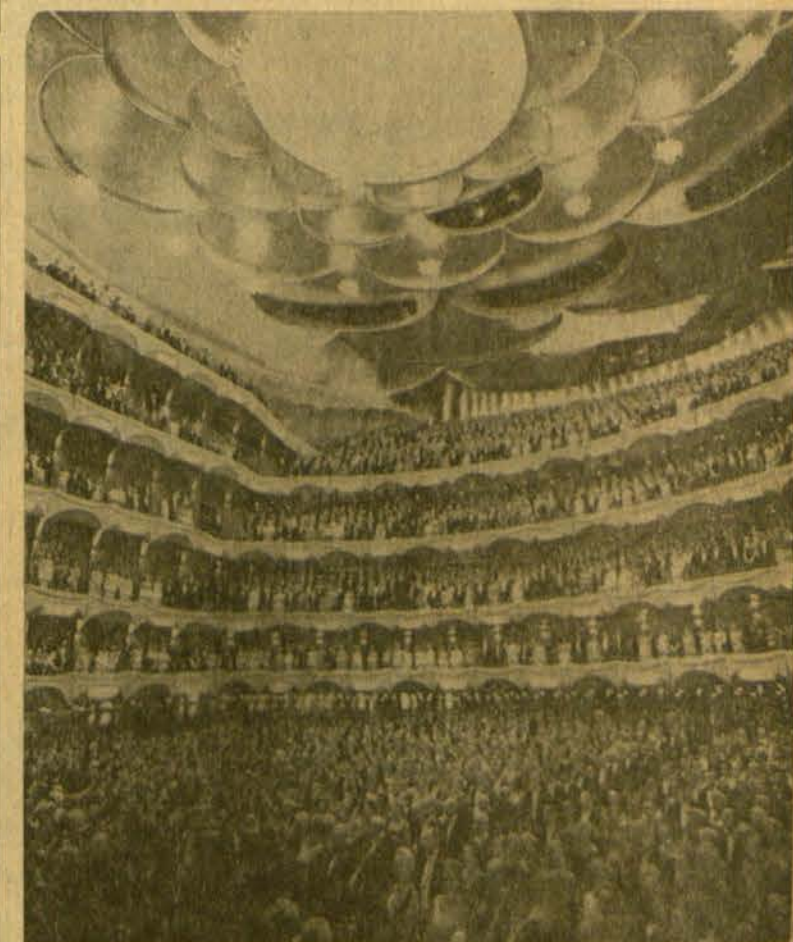
New Yorko Metropolitan operos teatras rugsėjo 16 d. atidarė sezoną naujuose, prašmatniuose rūmuose, kurių statyba ir įrengimai kainavo \$45,700,000 ir kuriems užbaigti reikėjo net ketverių metų.

Senam pastate Metropolitan opera pradėjo veikti 1883 metais. Jos scenoje pasirodė žymiausiasieji praeito ir šio šimtmečio Europos, Australijos bei kitų pasaulio kraštų vokalistai; spektaklius dirigavo reto kūrybinio masto dirigentai. Metropolitan opera savo pobūdžiu (tradiciniai virto lyg ir internacionali) Grand Opera stiliaus institucija. Spektakliai buvo dainuojami kūrinių originalo kalba, solistės bei solistai, dirigentai, meno vadovai veik visi girdavosi savo užsienietišku kiliu bei pasaulinio garso reputacija. Tik šiame šimtmečiuje, ir tai tik po Pirmojo pasaulinio karo, Metropolitan scenoje ėmė dainuoti amerikiečių kilimo so-

Kompozitorius S. Barber, bandydamas gauti aktualesnį libretą, kreipėsi į žinomus dramaturgus Tennessee Williams, Thornton Wilder ir James Baldwin, bet jie, neradami operiniame librete kūrybinio impulso, bendradarbiauti atsisakė.

Tuomet pats kompozitorius sustojo ties W. Shakespeare'o tragedija "Antonijus ir Kleopatra" tekstu. Vyriausiam Metropolitan operos vadovui dr. Rudolfui Bingui temai pritarus, libretui, bendradarbiaujant su kompozitorium, sukurti buvo pakviestas italas dailininkas - režisierius Franco Zeffirelli. Jo pastangomis buvo įgyvendintas ir gala spektaklio apipavidalinimas.

Operai gimti reikėjo laiko ir pinigų. Sukurti orkestrinę partitūrą komp. S. Barber truko 24 mėnesiai. Fordo fondas suleikė nemenką kūrybinę pašalpą. O visas pastatymo išlaidas, kurios pasirodė pačios didžiausios visoje Metropolitan istorijoje, net \$200,000, iš anksto sudainuoti amerikiečių kilimo so-

Naujoji Metropolitan opera jos iškilmingo atidarymo ir Samuel Barber "Antonijaus ir Kleopatos" pasaulinės premjeros metu.

listės bei solistai, jų tarpe ir lietuvių kilmės: Polina Stoska, Anna Kaskas, Algirdas Brazis, o pastaruoju metu Lilija Sukytė. Nors Metropolitan vadovybė ir bando vis labiau remtis Amerikos vokalinių žėgėmių, bet tai vykdoma palaipsniui ir, sąlytymėn, atsargiai, nes publikos skonis arba žiūrovų patraukia vis dar tebesirūša su importuotų garsenybių įtaigomis bei jų vardu hipnoze. Antra vertus, Amerika vis dar neturi pastovų operinių scenų, kuriose labiau galėtų pasireikšti, o tuo pat metu patirties įgauti jaunieji dainininkai.

Tačiau, ryšium su persikėlimu į modernius, puošnius rūmus, lygiagrečiai su tautinės kultūros puoselėjimo tendencijomis, atėity vis labiau manoma pasikliauti amerikiečių talentais. Sezonu atidarymo spektaklyje, pavyzdžiui, centrinėse partijose pasirodė amerikiečiai: Leontyne Price, sopranas, Jess Thomas, tenoras, bosas iš Puerto Rico Justino Diaz.

Kompozitoriaus Barbero opera "Antonijus ir Kleopatra" ir jos evoliucija iki premjeros spektaklio.

Naujų Metropolitan rūmų atidarymui nusistatyta va'dinti amerikiečio kompozitoriaus operinį kūrinių. Operai sukurti buvo parinktas Samuel Barber, kurio opera VANESSA buvo apdovanota Pulitzer 1958 metų premija ir Metropolitan scenoje buvo rodyta 18 sykių, kas laikoma neblogu pasisekimu.

Melomanas

Bet vis tik Metropolitan opera bando didžiuotis amerikiečių kompozitoriaus įnašu į operinę literatūrą. Tenka laukti, kaip naują operą sutiks eiliniai ir nuoširdesni žiūrovai.

Melomanas